

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnistvu prejemani:
celo leto naprej . . . . . K 24—	celo leto naprej . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 550
na mesec . . . . . 2—	na mesec 190

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vsak dan svojo življenjsko misel in pravičnost.

Inzerati veljajo: petstopenjski peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parle in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo št. 10 v Ljubljani.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odziva.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 22.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . . . K 25—	celo leto naprej . . . . . K 30—
pol leta . . . . . 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 650	celo leto naprej . . . . . K 35—
na mesec 230	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravnistvo (spodaj, dvosloj): Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Klerikalci se hvalijo.

Lampe se zaveda, kaka odgovornost leži na njem, ker se je brez premisleka in brez preudarka lotil akcije za izrabo vodnih sil. Začel je to delo na način, da so strmeli vsi strokovnjaki, toda naduti popi se za svari glasove izvedenih mož ni zmenil. S tisto lahkomišelnostjo in površnostjo, s katero so časih kaplani po deželi snovali konsumna društva, a ko se je pričel polom, so se dali premestiti na drug kraj, kmetom pa prepustili plačevanje škode, tako se je Lampe lotil akcije, ki je sam niti pojmiti ne more.

Ves čas, kar eksperimentira Lampe za deželni denarjem tako izvrstno, da mu je dr. Šusteršič vzel glavni del finančnega referata in ga zdaj sam opravlja, skrbi Lampe za reklamo svoji osebi in svojim velikopoteznim načrtom. Pri vsaki priliki se hvali in povzdiguje svoje načrte v deveta nebesa, a ko so napredni poslanci v deželnem zboru zahtevali, naj jim pokaže račune, se je tega z vso silo ubranil.

V soboto je zopet v »Slovenca« ubral stare strune in obeta sedaj, da bo privabil industrijo v deželo. Lepo bi bilo in koristno za vso deželo in zlasti tudi za kmečki stan, če bi se pri nas razvila industrija. Nekaj pogojev je za to, in če bi bila električna sila poceni, bi bil to nov, dober pogoj. Toda pri Završnici vidimo, kako malo utemeljene so te sanje. Završnica bo toliko veljala, da bo njena električna sila za industrijo dosti predraga. Dežela vendar ne bo mogla delati z izgubo in bo morala nastaviti visoke cene za električno silo, če bo hotela zazidati kapital obrestovati in investirati.

Klerikalno hvalisanje je pa prav danes toliko manj uместno, ker je snovanje novih industrij v Avstriji pač za dolgo časa izključeno. Avstrijska industrija se nahaja v najhujših stiskah. Manjka ji kapitala in izgubila je velik del svojih trgov. Koliko je Avstrija eksportirala samo na Balkan, a kako se je to skrčilo, ne samo vsled slabe politike, nego največ zaradi tuje konkurence. Nemčija producira boljše in ceneje industrijske

produkte, kakor Avstrija, ker ni tako obremenjena z davki in zato zavojuje trg za trgov, kjer je časih gospodovala avstrijska industrija. O kapitalu pa že celo ni govoriti. Saj vidimo, da še država nima nič kredita in da si mora za najobupnejšimi manipulacijami pomagati.

Da, lepo bi bilo, če bi se pri nas razvila industrija. Šuklje je imel dobro misel, ko je sprožil ustanovitev sladkorne tovarne. A ker je to Šuklje sprožil, so mu klerikalci nasprotovali. Ljubše jim je bilo, da se nič ne ustanovi, kakor da bi imeli industrijo po Šukljetu zaslugi. Kako sladkorna industrija obogati kmečki stan, to vidimo na Češkem. A klerikalcem ni bilo ne za kmeta in njegovo korist, ne za pridobitev industrije; rajši naj ima vse škodo, kakor da bi Šukljeto vme bilo na čelu.

In taki omejeni, smešno malenkostni in brezvestni ljudje naj bodo v stanu, da privabijo industrijo v deželo! Se to, kar imamo, bodo pregnali. Kranjska industrijska družba na Savi ima svojo tovarno skoro tik Završnice, pa jo Lampetove obljube nič ne zadržujejo, ker ve, da ji ne bo kazalo jemati elektriko. Tudi druge industrije so z razmerami na Kranjskem skrajno nezadovoljne in bi raje danes kakor jutri odšle. Na Ogrskem daje vlada industrijalcem, ki hočejo ustanoviti novo tovarno, svet zastoni, pa še lepe denarje, samo da pridejo v deželo, in jim zagotovi dolgoročno oproščanje od vseh davkov in doli. Pri nas pa ima vsak, kdor hoče kako tovarno ustanoviti, največje težave že z državo, potem pa ga še klerikalna večina deželnega zbora osreči s takimi dokladi, da bi najraje pobegnil.

Že verjamemo, da Lampeta industrija veseli, saj je solastnik velike tovarne čevljev v Trzinu, a da je z industrijo velik križ, to čuti tudi sam, saj vidi, kako mu gre pri tovarni izguba. To je pa že mogoče, da mu izguba pri tovarni čevljev ne dela posebnih skrbi; bo pa zopet dežela dala par centov bankovcev Zadrugi Zvez kot subvencijo in izguba Lampetove fabrike bo pokrita, drugi industrijalci pa niso v tako srečnem položaju, da bi kdo plačeval njihove izgube.

Naj torej Lampe le preveč ne govori in preveč ne obeta s svojimi električnimi napravami. Saj bomo kmalu videli, kako in kaj in tedaj se bo tudi izkazalo, kdo je imel v tej stvari prav.

O mestnem gospodarstvu v Postojni.

Shod v Postojni.

V bistvu in v formalnem zadeti na glavo, to so vedeli klerikalci, da bodo na shodu, ki ga je sklical postojnski župan gospod Josip Lavrenčič, za večerajšnji dan v Postojni. Odkrita rečeno, jim privoščimo to blamažo, privoščimo tem bolj, ker so se vedno širokoustili s svojimi legijami volilcev, zlasti pa, ker so se pri zadnjih volitvah posluževali goljufivih sredstev, kakršna bi morala biti v civilizirani državi izključena. Pravijo, da hočemo, da naj se javnost bavi z vprašanjem, na kakšen način je bil storjen sklep o razpustu gospodarskega odbora za mesto Postojno in ne s tem, kakšna je podlaga temu sklepu. Na to vprašanje je dobil sobotni »Slovenec« na shodu v Postojni prav temeljit odgovor. Ne samo v formalnem oziru, tudi v bistvu sta dala oba govornika »Slovenca« in onim, ki stoje za njim, prav pošteno lekcijo ne le o političnem poštenju sploh, marveč zlasti o njih postopanju zlasti pri zadnjih volitvah. Shoda, ki se je vršil v Narodnem domu, se je udeležilo toliko volilcev, da je bila prostrana dvorana z galerijo vred do zadnjega kotička zasedena, tako, da mnogo ljudi niti ni dobilo več prostora. S sobotnim »Slovencem« v roki sta oba glavna govornika razkrila vso podlost pisarenja tega časopisa ter zbranim volilecem podala jasno sliko gospodarstva v Postojni in v deželi sploh.

Shod je otvoril kot sklicatelj, burno pozdravljen postojnski župan gospod Josip Lavrenčič, s pozdravom došlih udeležencev. Predstavil je okrajnega glavarja gospoda Pilhoferja, nakar je bil izvoljen za predsednika shoda g. Arko, ki je dal takoj besedo prvemu govorniku županu gospodu

Lavrenčiču.

Častiti someščani!

Orsare tutto! To si je postavila v svojem času za načelo istrska kamarija v političnem boju. Orsare tutto, to se pravi: Vse poskusiti, da doseže svoj namen, si je vzela kot načelo tudi naša deželnozborna večina, ki pa v sredstvih za dosego svojih namenov, kakor nam preteklost kaže, ni izbirlčna. V znamenju tega načela se je pričela od strani deželnega odbora proti našemu mestu prava gonja. Da preidem takoj na naboli pereče vprašanje, vam hočem s številkami odgovoriti na zadnje napade »Slovenca«.

Proračun mesta in občinske doklade.

Mestno oskrbnistvo je potom županstva predložilo deželnemu odboru kranjskemu proračun za l. 1913, ki je bil v občinski seji z dne 21. novembra 1912 odobren in ki izkazuje:

potrebščine . . . . . K 46.589-70

pokritja pa . . . . . » 31.755-00

primanjkljaja . . . . . K 14.834-70

V pokritje primanjkljaja se je sklenilo v mestu Postojni od za našo mesto za leto 1913. predpisane davka v znesku 24.738 K 27 h pobirati 60% naklado, ki zneske 14.842 K 96 h, tako, da je ta proračun izkazal še 8 kron 26 v prebitku. (Odobranje!)

Ta proračun je bil od deželnega odbora brez zadržke odobren, in ker plačujemo meščani tudi 60% naklado za politično občino postojnsko, je deželni zbor odobril sklep, da se sme pobirati v pokritje primanjkljajev mesta Postojne in politične občine postojnske 120% naklada od zgoraj izkazanega, Postojni predpisane davka.

Za leto 1914. je mestno oskrbnistvo potom županstva predložilo proračun, ki je bil v občinski seji z dne 31. decembra 1913. odobren in ki izkazuje:

potrebščine . . . . . K 50.977-97

pokritja . . . . . » 35.909-25

torej primanjkljaja . . . . . K 15.068-72

Tudi ta primanjkljaj naj bi se pokrili s 60% naklado od za mesto za leto 1914. predpisane davka 25.645 K 69 h, kar zneske 15.387 kron

41 h, tako, da se izkaže prebitok 318 kron 69 vinarjev.

Ker imamo Postojinci tudi za leto 1914. prispevati politični občini postojnski v pokritje primanjkljaja 60% naklade, znašajo za letos naše skupne naklade tudi 120% kakor za leto 1913.

V letošnjem zasedanju deželnega zbora je bila tudi na dnevnem redu tozadevna prošnja, naj se dovoli v mestu Postojni pobirati 120% občinsko naklado, toda poročevalec g. dr. Pegan je predlagal, naj se rešitev te zadeve odstopi deželnemu odboru, ki naj se informira, zakaj so občinske naklade v Postojni tako visoke. Ta predlog je večina deželnega zbora tudi sprejela. Očividno je ta predlog stavil dr. Pegan pod vtiskom završene deželnozbornske volitve postojnske, kajti ako bi deželni odbornik, ki je referent v občinskih zadevah, pregledal proračune mesta Postojne iz zadnjih let, bi se prepričal, da se je pobiralo leta 1911. 122%, leta 1912. in 1913. pa po 120% občinske naklade in torej iz te strani ni nobenega vzroka odklanjati proračun za leto 1914. zlasti ako pomisli, da je deželni zbor za leto 1914. dovolil pobirati sedmih občin Hrenovce 156%, občini Britof 100%, Bukovje 150%, Kalu 211%, Nadežje selu 100%, Narimu 100%, Petelinje 100%, Radohovi vasi 100% in Suhorju 141%. Iz tega naslova torej ni bilo odklanjati prošnje mesta Postojne, ker je vendar jasno, da se mora pravica deliti vsim enako.

Mestni dolгови.

Razširjala se je zadnje čase govorica, da ima mesto 600.000 kron dolga, ta vest pa se je razširjala seveda, kakor bodem kasneje pojasnil, v volilne namene. V resnici ima pa mesto sledeče dolgeve:

Na Fentlerjevem posestvu, ki je bilo kupljeno za šolske namene, obstoja še danes v prid Kranjski hranilnici dolg 10.000 kron.

Deželni odbor kranjski je dovolil z dopisom z dne 25. julija 1900, št. 9120, za popravilo in razširjenje pokopališča in napravu cest in kanalov 10.000 K, od katerih obstoja a saldo 30. junija 1914 še 3000 K.

Nadalje se je najelo pri istem zavodu z dovoljenjem deželnega odbo-

LISTEK.

Arsène Lupin v zaporu.

Svojega imena ni vreden turist, ki ne pozna bregov Seine in ki na potu od Jumièges razvalin do razvalin Saint-Wandrille še ni opazil znamenitega fevdalnega gradiča Malaquis, ki tik ob reki tako ponosno stoji na svoji skali. Obokan most ga veže s cesto. Temelji njegovih mračnih stolpčev se zlivajo z graničnimi, ki jih nosi, ogromno skalo, ki jo je odtrgala strahovita zemeljska sila kdo ve od katere gore in jo vrgla sem. Okoli in okoli se tiha voda veličastne reke igra med grmovjem in pastirčice poskakujejo vrhu mokrega proda.

Zgodovina gradu Malaquis je odurna kakor njegovo ime, osorna kakor njegov silhouetta. Same bitke, obleganja, napadi, ropi in pokoli. Mraz spretelava prebivalce provinc Caux, kadar na večer vzbujajo spomine na zločine, ki so se tu izvršili. Pripovedujejo se misteriozne legende. Govore o slovitem podzemeljskem hodniku, ki je včasih vezal opatijo Jumièges z bivaljšcem Agneze Sorel, lepe prijateljice Karla VII.

V tem starodavnem zavetišču junakov in brigantov stanuje baron Natan Cahorn, baron Satan, kakor so ga nazivali včasih na borzi, kjer je

obogatel na nekoliko preveč brezobziren način. Gospodje Malaquis na robu propada, so bili prisiljeni, prodati mu za kos kruha bivaljšče svojih dedov. Tu sem je spravil svoje čudovite zbirke pohištva, slik, fajans in lesnih rezbarij. Živel je sam v družbi treh starih služabnikov. Nikdo nima pristopa v grad. Nikdo še ni ogledaval med okraški teh starih dvoran njegovih treh Rubensov, dveh Watteaujev, prižnice Jeana Goujona in toliko drugih čudovitosti, ki jih je s pomočjo bankovcev iztrgal najbogatejšim obiskovalcem javnih dražb iz rok.

Baron Satan živi v strahu. Ne boji se za-se, ampak za zaklade, ki jih je bil nakopičil s tako trdooglavo strastjo in amaterju lastno previdnostjo, da se najprebrisanejši trgovci niso mogli bahati, da so ga speljali v zmo. On jih ljubi svoje dragocenosti, ljubi krčevito kakor skopuh, z zavistjo kakor zaljubljenec.

Vsak dan od solnčnem zahodu zapre in zaklene štiri z železom okovana vrata, ki obvladujejo oba roba mostu in vhod na glavno dvorišče. Pri najmanjšem sunku zazvane električni zvonci v splošni tihoti. Od strani Seine se ni ničesar bati: tu se skala dviga navpič.

Neki petek v septembru se je prikazal, kakor navadno, pismo, spredaj na mostu. In po vsakdanji navadi je baron na pol odprl težke duri.

Že leta sem je ogledaval moža tako minuciozno, kakor bi ga sploh ne poznal, to dobro veseljaško lice in te šaljive kmetke oči. Mož pa mu je odgovoril:

»To sem še vedno jaz, gospod baron. Jaz nisem kdo drugi, ki je vzel mojo bluzo in mojo čepico.«

»Kdo more to vedeti?«, mrmral je Cahorn.

Pismo, ki mu je izročil kup časopisov, nato pa pristavil:

»Sedaj, gospod baron, pa nekaj novega.«

»Novega?«

»Pismo... in celo priporočeno.«

Osamljen, brez prijateljev in oseb, ki bi se zanimali zanj, baron ni prejel nikakih pisem. Zato je takoj vse to smatral za nič dobrega obetajoč dogodek, ki mu daje dovolj povoda, da se razburja. Kdo je ta zagovetni dopisnik, ki ga vznemirja v njegovem zavetišču?

»Podpisati morate, gospod baron.«

Preklinjaje je podpisal. Potem je vzel pismo v roke, počakal da je pismo, ki ga je bil ob cestnem ovinku in, ko je most parkrat premeril s koraki, se je naslonil na ograjo in odprl ovitek. V njem se je nahajal karan list s sledečim napisom na čelu: Ječa de la Santé, Pariz. Pogledal je podpis: Arsène Lupin. Začuden je bral:

»Gospod baron!

»V galeriji, ki veže vaša dva salona, se nahaja slika Filoa de Cham-

pagne, delo izvrstnega mojstra, ki mi neskončno ugaja. Vaši Rubensi so tudi po mojem okusu, ravno tako kakor vaša dva nekoliko manjša Watteauja. V desnem salonu omenjam kredenco Ludvika XIII., preproge de Beauvais, mizico v empiru z označbo Jakob in renesančno skrinjo. V levem celo stekleno omaro z dragimi kamni in minijaturami.«

»Za enkrat se zadovoljim s temi predmeti, ki se bodo, kakor mislim, dali hitro spraviti v denar. Prosim vas torej, da iste primerno zavijete ter jih odpravite (poština plačana) na moje ime na kolodvor Batignolles in sicer najkasneje v osmih dneh... ker pridem sicer v noči od srede 27. do četrta 28. septembra sam k sebi. Potem se — in to po vsej pravici — ne bom zadovoljil z gori naštetimi predmeti.«

»Blagovolite mi oprostiti malo nepriliko, ki vam jo povzročam in sprejeti zagotovilo mojega najodličnejšega spoštovanja.«

»Arsène Lupin.«

»P. S. — Zlasti mi nikar poslati največjega Watteauja. Dasi ste zanj plačali na javni dražbi tridesettisoč frankov, tedaj je vendar le samo kopija, original je namreč za časa direktorja neki večer od prilike orgije zažgal Barras. Le berite neizdane Garatove memoare.«

»Tudi mi ni nič ležeče na graščakinja iz časa Ludvika XV., njena oristnost se mi zdi dvomljiva.«

To pismo je barona Cahorna popolnoma zmešalo. Razburilo bi ga bilo pošteno, naj si bi bilo podpisano od kogarkoli drugega. Toda podpisano od Arsène Lupina!

Marljiv bralec časnikov, dobro poučen o vsem, kar se je prigodilo na svetu na polju tatvin in zločinov, poznal je vse čine tega peklenškega vlomilca. Seveda, vedel je, da je Lupin, prijatelj v Ameriki po Ganimardu, svojem sovražniku, zaprt in na varnem in da se — s kakimi težavami! — vrši proti njemu preiskava. Toda vedel je tudi, da treba biti od njegove strani na vse pripravljenim. Sicer pa je bilo točno poznanje gradu, razmestitve slik in opravne eno najstranejših znamenj. Kdo ga je podučil o stvareh, ki jih nikdo ni videl?

Baron je povzdignil oči in motril — divje obrise Malaquija, njegov strmi temelj, obdan od globokih voda in zmajal z rameni. Ne, prav gotovo ne, tu ni bilo nobene nevarnosti. Nikdo na svetu ni mogel prodreti do nedotakljivega svetišča njegovih zbirk.

Nikdo, da, toda Arsène Lupin? Ali Arsène Lupin sploh pozna vrata, dvigalne mostove, zidove? Čemu naj služijo najboljše zamišljene zapreke, če pripravnostna varnostna sredstva, če je Arsène Lupin sklenil doseči svoj cilj?

(Dalje prihodnjik.)

ra z dne 24. junija 1901, št. 7192, od-
nosno št. 5529, v svrhu poplačila
stroškov za napravo kanalov 13.000
kron.

Za regulacijo in razširjenje po-
kopališča in za napravo nove ceste
proti kolodvoru 20.000 K, od katerih
obstoja a saldo 30. junija 1914 še
8000 kron.

Pri mestni hranilnici ljubljanski
najelo se je z dovoljenjem deželnega
odborna z dne 3. marca 1902 št. 3082
za zgradbo vodovoda 30.000 K, od
katerih obstoja a saldo 31. dec. 1912
še 26.628 K 79 v in za električno
omrežje tudi 30.000 K, od katerih ob-
stoja a saldo 31. decembra 1912 še
26.635 K 67 v.

Nadalje pri istem zavodu z do-
voljenjem deželnega odbora z dne
22. maja 1905 št. 6584 za zgradbo vo-
dovoda 62.000 K, od katerih obstoja
a saldo 31. decembra 1912 še 57.494
kron 06 v.

Pri istem zavodu z dovoljenjem
deželnega odbora z dne 3. nov. 1908
št. 13.761 za zgradbo kanalov, ki
so se morali zgraditi po nesrečni bo-
lezni legarja l. 1906 in 1907 45.000 K,
od katerih pa obstoja a saldo 31. de-
cembra 1913 še 41.593 K 69 v.

Pri občinski hranilnici v Postojni
z dovoljenjem deželnega odbora z
dne 4. marca 1908 št. 3170 v porav-
navo primankljajev 28.000 K, od ka-
terih obstoja a saldo 31. dec. 1913
26.430 K 76 v in pri Kranjski deželni
banki z dovoljenjem deželnega od-
bora z dne 24. avgusta 1912 št. 6687
110.000 K, od katerih obstoja a saldo
30. junija 1914 še 109.770 K 25 v.
Končno je še za 51.000 K posojila, in
so se dotične menice pri občinski
hranilnici v Postojni eskomptirale,
kateri znesek je kriti z dovoljenjem
deželnega odbora z dne 9. jun. 1909
št. 9299 in o kateri zadevi bodem še
kasneje govoril. Skupaj ima tedaj
mesto Postojna dolga 360.553 K 22 v.

Jaz moram tukaj z vso odloč-
nostjo zavračati podla obrekovanja
in natančevanja, kakor da bi mesto
Postojna pod mojim županovanjem
napravilo 600.000 K dolga in to še
brez dovoljenja deželnega odbora.
Iz predloženih podatkov je razvidno,
da večina dolga obstoja še iz prejš-
njih let in da je nesramnost prve
vrste, ako se hoče sedanjemu načel-
stvu podtikati, da je napravilo ogro-
men dolg 600.000 K. (Pritrjevanje.)
Tudi tedaj, ako pristojejo gori izka-
zani vsoti, posojila, katera je najela
za svoje potrebe politična občina po-
stojnska, ne dosežejo skupni dolgovi
600.000 K.

Politična občina postojnska je
najela z odobrenjem deželnega od-
bora z dne 5. februarja 1905 št. 1502
10.200 za zgradbo ljudske šole v Po-
stojni pri mestni hranilnici ljubljanski
60.000 K, od katerih obstoja a saldo
31. decembra 1913 še 50.713 K
14 vin.

Za razširjenje ljudske šole v Stu-
denem z dovoljenjem deželnega od-
bora z dne 55. februarja 1905 št. 1502
15.000 K, od katerih obstoja a saldo
31. decembra 1913 še 13.715 K 48 v.

V iste namene pri Kranjski hra-
nilnici z odobrenjem dež. odbora z
dne 25. aprila 1901 št. 4960 40.000 K,
od katerih obstoja a saldo 31. decem-
bra 1913 še 27.000 K.

Iz jamskega zaklada v Postojni
brezobrestno posojilo 40.000 K od ka-
terih obstoja koncem l. 1913 še
27.000 K.

Za zgradbo mostu čez Pivko se
je pri mestni hranilnici ljubljanski z
odobrenjem deželnega odbora z dne
19. decembra 1908 št. 15.595 najelo
50.000 K, od katerih obstoja koncem
l. 1913 še 46.655 K.

Za plačilo stavbinskega prostora
za meščansko šolo in za prispevek k
zgradbi kaplanije v Postojni se je z
dovoljenjem deželnega odbora z dne
31. marca 1912 št. 5972 najelo pri de-
želni banki Kranjski 12.000 K od ka-
terih obstoja še a saldo 30. jun. 1914
11.910 K 83 v, ako pristojejo k tem
dolgove mesta Postojnskega 360.553
kron 22 v, znašajo skupni dolgovi
537.547 K 67 v in nikakor niti v tem
slučaju 600.000 K. Razvidno pa je iz
vsega tega računa, da se ti dolgovi
niso napravili pod mojim županova-
njem, vsaj v veliki izmeri ne.

Najetega je bilo posojila za me-
sto 396.300 K od katerega obstoja še
360.553 K 22 v. Odplačana je torej
že 35.776 K 78 v. Za politično občino
je bilo najetega posojila 217.000 K,
od katerega obstoja še 176.994 K
45 v, odplačana je pa 40.005 K 55 v.

Kaj je revizija dognala?

In kaj je revizija dognala, ki se
je vršila skozi 3 tedne in ki je bila
zaključena 16. m. tik pred držav-
nozbornsko volitvijo? O tem nima
županstvo še nikakega poročila, saj
nima županstvo še od zadnje revizi-
je, ki se je vršila l. 1912 nikakega po-
ročila. Ako pa koga že obtožijo, da
mu mora pač obtožnica dostaviti, da
se lahko zagovarja. Še razbojnika ne
obsojijo brez zagovora, pri nas pa

so se trosile z zlobnim namenom, že
pred revizijskim poročilom novice,
da so se konstatirale pri reviziji ve-
likanske nerednosti.

In končno se je še oglasil vče-
rajšnji »Slovenec« ki omenja veli-
kanske nerednosti, katere so se baje
pri tej reviziji našle. Pri tem hoče
nekako mestno oskrbnitvo »hof-
meistrati«. Jaz listu, ki pravi, da stoji
na krščansko moralni podlagi, na
drugi strani pa med svet trosi laži in
obrekovanja, odrekam pravico po-
stopati tako proti javni korporaciji.

»Slovenec« sam prizna, da veči-
na dolgov izvira iz poslovanja po-
kojnega Ditricha, da grehi tedaj izvi-
rajo iz prejšnjih let, za katere sedaj-
no oskrbnitvo ne more biti odgo-
vorno. Potem pa očita zamudne
obresti. Obresti dolgov je treba na-
prej plačevati, zgodi se pa lahko, da
so dohodki manjši, kakor so bili pre-
liminirani. Pri nas sta južna železni-
ca in jama največja davkoplačeval-
ca. Tema dvema se je odpisalo zad-
nja leta veliko davka, (Klic: po kri-
vici!) vsled česar je odpadlo tudi do-
sti občinske doklade. Zastran tega je
zastalo plačilo in so nastale zamudne
obresti. Takih slučajev je gotovo v
več krajih in prepričan sem, da tak
slučaj lahko zadene tudi deželno bla-
gajno. (Pritrjevanje.)

Res pa je, da se je prekoračil
proračun, kar se lahko povsod zgodi.
Trebja je pomisliti, da dojdejo čes-
tokrat odredbe sanitarne oblasti. Sedaj
se zahteva, da naj se izvede kanali-
zacija v »koti«, naj se napravi javno
stranišče, za kar ni pokritja v prora-
čunu. Take zahteve se ponavljajo in
končno še zažugajo s kaznjivo.

Zadnje leto je oskrbnitvo na-
pravilo nov cestni kanal od hiše g.
Kraigherja do pokopališča, nadalje so
se odstranili pri elektriki leseni dro-
gi in se je predelalo omrežje, izpelja-
la elektrika na Kolodvorski cesti, vo-
dovod proti Žužkovem klancu, odre-
dilo se je sejmišče, kjer bodo še stro-
ški, ako hočemo mesečne sejme
vpeljati.

Kapelniku g. Mazeju se plačuje
mesečno za stanovanje 20 K, plačo
pa dobiva iz blagajne godbenega
društva. Trditev, da se je g. Mazeju
preko proračuna plačevalo višjo
plačo je izmišljena ali pa zlobna.

Največ šundra so pač napravili
takozvani menični dolgovci mesta. Na
nekem shodu je še celo trdil g. dr.
Pegan, da so se ta posojila najela
brez dovoljenja deželnega odbora in
jaz sem to trditve že javno zavrnil.
Dež. odbor je namreč dovolil mestu
postojnskemu z odlokom z dne 9. ju-
nija 1909 št. 9299, da sme najeti po-
sujilo 66.000 K po 4 1/2 %. Priznam,
da je bivše mestno oskrbnitvo tu
grešilo, ker ni takoj realiziralo tega
posojila, kajti med tem je nastala
draginja denarja in plačevati bi bilo
treba 7% obresti. Pri ti draginji de-
narja si sedajno oskrbnitvo ni znalo
drugače pomagati, kakor da je naje-
lo pri naši občinski hranilnici proti
menicam posojilo. Ravnateljstvo de-
želne banke je to samo priporočalo.
Ako so se začasno plačevala večje
obresti, je prišlo to kolikor toliko v
korist občinske hranilnice, od katere
bode imela občina v doglednem času
še dokaj koristi. Te menične dolgove
bode pa mestno oskrbnitvo popla-
čalo z realiziranjem imenovanega
posojila 66.000 K pri deželni banki
kranjski, za kar je pred kratkim došlo
dovoljenje deželnega odbora kranj-
skega.

Kar se tiče zgradbe elektrarne,
mi je pripomniti, da se je pri oddaji
del popolnoma korektno postopalo.
To poudarjamo izrečno, ker se je ba-
je na nekem shodu pri zadnji držav-
nozbornski volitvi trdilo, da sem jaz
dobil pri oddaji teh del 10% provizi-
je. (Velikansko ogorčenje. Klici: Pod-
lo obrekovanje! Pred sodnijo z nji-
mi!) To je nesramnost prve vrste,
katero na tem mestu odločno zavra-
čam. Sploh pa krivici, ki so znani, ne
odidejo zaslužni kazni. Pri zgradbi
elektrarne je bila interesirana kolik-
or toliko Postojnska jama, zato smo
poslali ministrstvu za javna dela po-
nudbe in proračune za tehnična de-
la, ki nam je napravilo tudi tehnični
parere. Po nasvetu tega ministrstva
smo oddali tehnična dela, zgradbena
dela pa potom zmanjševalne javne
dražbe. Ni pa res, da je proračun
znašal 92.815 K 68 v, ampak res je, da
je znašal 101.750 K in sicer za zgrad-
bena dela 33.000 K in za tehnična
68.750 K, skupaj 101.750 K. Ni pa nič
čuda, ako se je proračun prekoračil.
Ne poznam nobene zgradbe,
kjer bi se proračun nekoliko ne pre-
koračil in prepričan sem, da se to
tudi pri slavnostni Završnici zgodi.
Med zgradbo se čestokrat pojavijo
nepredvidene druge potrebe, ali se
izkaže, da bi bilo tako boljše itd. V
proračunu elektrarne pa ni bil tlak v
strojnici in v prostoru akumulatorjev
potem betonska dela v strojnici pod
stroji, ker je bil slab temelj, potem
miso bile v proračunu kamenite cevi,

katere je zankazala stavbena komi-
sija, treba je bilo predelati streho,
ker je bila prešibko projektirana l. dr.
(Dalje prihajajo.)

Hrvatski sabor.

Tudi v sobotni seji sabora je dal
podpredsednik prebrati najprej imenik
poslancev. Potem se je nadaljevala
debata o reformi občinskih doklad.
Frankovec Prebeg je izjavil, da bo
glasoval za predlog, dasiravno so do-
ločila tega zakona ljudstvu škodljiva.
Starčevičev Persić je zahteval tudi
zakon o koloniziranju in ustanovitve
agrarokreditnega zavoda, ker bodo
veleposesniki sedaj najbrže svoja po-
sestva začeli parcelirati. Predloga je
bila v prvem branju in v specialni
debati sprejeta brez izpembe. Pri-
hodnja seja jutri dopoldne. Na dnev-
nem redu je poročilo verifikacijskega
odseka, v katerem se bo stavil pred-
log, da naj se izvolitev poslanca
Radića ne potrdi.

Revolucija v Albaniji.

Vstahi.

Mednarodna kontrolna komisija
je izjavila, da smatra svojo misijo,
pogajati se z vstahi za končano, ker
dosedanja pogajanja niso imela uspeha
in ker ni upati, da bi bila kdaj uspešna.
V Draču trde, da vstahi sami ne vedo,
kaj hočejo, zato se njih zahteve po-
gosto križajo. Sploh stoji baje vstahi
popolnoma pod vplivom tujih agita-
torjev, s katerimi se pogajati bi bilo
popolnoma brezuspešno. Vest, da je
bil vodja vstahov Arif Hikmet usmrčen,
se do sedaj ni uresničila ter najbrže
ne odgovarja resnici.

V Draču.

Takoj, ko je bilo nad Dračem
proglášeno obsedno stanje, je izbruh-
nila med italijanskimi prebivalci Drača
panika. Vsi italijanski podaniki, tudi
učitelji, so zbežali. Vlada je dala na
vseh utrjenih holmihi okrog Drača po-
staviti topove in neki avstrijski inženir
podučuje Albance v streljanju. Vlada
se tolaži s tem, da bo zadostovalo
1000 do 2000 mož dobro izvežbanih
čet, da drže Drač. Toda kaj je naj al-
banska vlada vzame te ljudi, zlasti
ker so se Malisori izkazali za tako
nezanesljive? Tako so Malisori 23. maja
pustili na cedilo dva navadna poljska
in dva brzostrelna topa, ki so jih vstahi
tako odpeljali z municijo vred. K
vsemu temu pride še spor med holand-
skimi častniki, ki si ga zamen priza-
devajo prikriti. Zlasti huda pa so na-
sprostitva med albansko in italijansko
vlado.

Aretacija Italijanov.

Poročali smo že o aretaciji pol-
kovnika Muricichja in profesorja Chi-
ninga. Dasiravno so ta dva pozneje
izpustili, vtrajajajo albanska poročila
na tem, da je krivda obeh Italijanov
dokazana. Tudi polkovnik Thomson
je protivil temu, da bi izpustili oba
osumljenca, italijanska vlada pa je to
vendar od kneza izsilila. O aretaciji
in poznejših dogodkih prihajajo iz
Drača še sledeče podrobnosti: Ko se
je raznesla vest, da je holandski sto-
tnik Fabius aretiral polkovnika Muric-
ichja in profesorja Chininga, je poiskal
neki ugledni Italijan takoj italijanskega
poslanca Aliottija, ki ga je našel ravno
pri nekem diplomatskem zajtrku ter
mu to sporočil. Aliotti je takoj ustavil
nekega holandskega častnika ter ga
vprašal, ali je res, kar se mu je po-
vedalo. »Storili ste nekaj nezaslišanega!
Pozivljam vas, da oba takoj izpustite
in jima daste zadoščenje, sicer bom
dal izkrcati 300 mornarjev in vas bom
vse zaprl.« Res so nato oba Italijana
izpustili. Tudi holandskemu polkovniku
Thomsonu je baje rekel Aliotti, da je
norec. Ministrski predsednik Turkan
paša pa se je pri italijanskemu posla-
niku opravičil zaradi tega dogodka ter
mu dal zagotovilo, da se zadeva ne
preiskuje naprej. Albanska vlada je
pripravljena dati italijanski vsako zado-
ščenje, ki bi je ta zahtevala. Seveda je
ta dogodek tudi v Italiji izval primerno
razburjenje. Seveda je zopet vsega te-
ga kriva Avstro-Ogrska, ki jo italijan-
ski listi, zlasti pa »Gionarle d' Italia«
vehementno napadajo. Fabius, ki je
aretiral oba Italijana, je bil šele pred
kratkim prestavljen iz Skadra v Drač.
Bil je baje samo orodje avstrijskih in-
trig. Celotno to trde italijanski listi, da
so baje avstrijski funkcionarji podtaknili
obema Italijanoma beležnico s kom-
promitujočo vsebino.

Obstreljeni avstrijski parnik.

Parnik »Cesar Fran Josip« je
dospel v soboto v Trst. Imel je na
krovu 1000 potnikov. Poveljnik lad-
je, kapitan Gerolimich je dal o do-
godkih na albanski obali sledeča po-
jasnila: Ko smo se peljali v petek ob
9. dopoldne en kilometer od albanske
obali, je zapazil telegrafist na krovu,
da nekateri Albanci iz Chimare stre-
ljajo na nas. Pozneje sem to konsta-
tirati tudi sam z več drugimi oseb-
mi. Od krogel ni bil nobeden zadet.

Čim bolj je parnik oddaljil, tem bolj
je ponehaval streljanje. Parnik ni
imel razobesene nobene zastave, za-
to je mogoče, da so smatrali vstahi
parnik kot v službi kneza Viljema

Avstrija in Italija.

»Militärische Rundschau« poro-
ča: Kakor zatrjujejo v podučnih po-
litičnih krogih, se vrše sedaj pogaj-
anja med dunajskim in rimskim ka-
binetom, da se odpokličeta iz Drača
oba poslanika obeh zaveznic, barona
Löwentala in barona Aliottija. Sedaj
gre samo še za čas, kdaj se naj to
zgodi.

Ministrska kriza na Fran- coskem.

Viviani je bil že sestavil cel ka-
binet ter je našel formulo na kateri je
zbral pristaše in protivnike triletno
vojaške službe. Ker pa sta v zadnjem
trenutku izjavila dva radikalna čla-
na bodočega kabineta, da nista zado-
voljna z obljubo, da se bo kdaj v
megleni prihodnosti čas vojaške
službe zopet znižal na dve leti, je Vi-
viani odklonil sestavo kabineta. De-
schanel je tudi odklonil predsedstvo,
vsled česar pride sedaj v prvi vrsti
v poštev Delcassé, ki se hoče odri-
to in brez ovinkov izreči za triletno
vojaško službo. Z Delcasséjem bi se
splošno evropsko politično vreme
zopet poslabšalo, saj je znano, da je
moral Delcassé svoj čas zapustiti
svoje petrogradsko poslanništvo, ker
je bil Nemčiji prenevaren.

Stajersko.

Iz Celja. Med tukajšnjimi nem-
škutarji so začeli zadnji čas rogoviliti
klerikalci. Ženske vabi namreč duhov-
ščina v cerkevna društva, moški se
pa tudi združujejo in so začeli sitna-
riti po nacionalnih društvi. Med njimi
je precej uradnikov in manjših trg-
cev ter obrtnikov. Nacionalcem je se-
veda to novo gibanje v nemškem ta-
boru zelo neljubo in pred par dnevi so
razposlali iz Gradca skoro vsem nem-
škim Celjanom nekaj letak, v katerem
svarjajo pred klerikalizmom in tarnajo,
da bo šlo vse Nemštvo v franže, kakor
hitro bo padlo sedanje magistratno
vodstvo. Zlasti pa da sta v nevarnosti
društvi »Liederkrantz« in »Musikverein«,
da ju dobe klerikalci v roke, oziroma, da
ju razbijajo. Dr. Ambroschitz bo torej
imel sedaj ne le preganjati Slovence,
temveč tudi klerikalce v nemškutarskem
taboru. Naše sočutje!

Učiteljsko društvo za celjski
okraj zboruje v četrtek, dne 18. junija
t. l. že ob 8. uri zjutraj v okoliški šoli
v Celju z važnim dnevnim redom, ki
ga prinese »Učiteljski Tovariš«.

Žalska meščanska šola. Namest-
nik ekselencen Clary je povedal depu-
tata žalskega trga, ki je bila zaradi
skorajšnje otvoritve meščanske šole
pod vodstvom dr. Kukovca zadnji čer-
titek pri njem, da je že zaukazoval
vse potrebne korake celjskemu okraj-
nemu šol. svetu. Naj bi ta prav hitro
poslal, da bi bilo mogoče šolo še
to jesen otvoriti.

Šostanjska podružnica družbe
sv. Cirila in Metoda ima 11. t. m.
1914 ob 1/29. uri zvečer v gostilni
g. F. Rajsterja v Šostanju svoj redni
občni zbor z običajnim dnevnim re-
dom. Vsi narodni Šostančani in pri-
jetelji društva ste srčno vabljeni! »Iz
naroda za narod!«

Nemško-nacionalni nestrpnosti
pri rogaškem okrajnem sodišču. Ob-
čina Sv. Florijan pod Bočem je
sklenila slovensko uradovanje. Zato je
tudi vračala rogaški okrajni sodnji
dosledno vse nemške dopise, zahte-
vajoč, da se občuje z njo v sloven-
skem jeziku. To je bila tudi njena
popolna pravica. A pri wgoraškem okraj-
nem sodišču sta oba sodnika nemška
nacionalca; uradni vodja z lepim ger-
manskim imenom Oswatitsch je že od
drugod vsled svoje zagrizenosti na gla-
su. Da bi vrlo slovensko občino flor-
jansko prisilil k sprejemanju nemških
dopisov, vabi Oswatitsch potem flor-
janskega župana sodišču osebno, če
noče sprejeti nemškega dopisa. S tem
hoče nemški naduteč kujonirati kmeta,
ki res nima časa zapravljati delavnikov
po Rogatu. V tej zadevi se je napra-
vila pritožba na nadsodišče.

Iz Maribora. Iz Ljutomerja in
Pragerskega poročajo o železničnih ne-
zgodah. V Ljutomeru je skočil stroj
s tira, na Pragerskem pa nekaj to-
vornih vozov. Zelo tolažljivo za priha-
jajočo potovalno sezono.

Iz Maribora. V magdalenskem
predmestu je prišlo te dni do spora
med konjeniški častniki in nekim
akademikom. »Marb. Zeit.« priobčuje
o tem sporu dve verziji. Akademik
sam pripoveduje, da je šel zvečer iz
Radvine po Franc Joževovi cesti v
mesto z nekim spremljevalcem. Ta
je pel, on pa da je zaostal in vpil:
Heil Vsenemčija. Ko se je na to pri-
pognil, da bi si zavezal čevlji, je do-
bil štiri udarce (?) s sabljo po glavi

in ko je skočil pokonci, je zagledal
pred seboj huzarskega nadporočnika in
še enega častnika, ki je bil pasiven.
Akademik je dal takoj nadporočniku
svojo vizitko, nadporočnik pa je na-
pisal svoje ime na listek papirja in
izročil istega buršaku. Nato so šli na-
razen. Nekaj pozneje pa je priletela
za akademikom patrola dragoncev,
ga prišla, mu odvzela listek z nad-
poročnikovim imenom in ga vlekla v
vojašnico, kjer so ga vtknili v zapor
in ga strašno opsovali. Oficirji zopet
pripovedujejo ves dogodek čisto dru-
gače. Po njihovem je vinjeni buršak
častnike začel na cesti psovati in šel
psovajoč za njimi do vojašnice. Tam
je potem oficirje minila potpežljivost
in dali so pijanega vsenemca pod
kjuč, da se malo potolaži. O celi aferi
se v Mariboru mnogo debatira.

Koroško.

Nemškonacionalno hujskanje.
Za izpremembo so sklicali Nemci na
Koroškem mesto polomljenega
»Kärntner« v Spitalu ob Dravi
sedaj za 21. t. m. v Celovcu shod
alpskih Nemcev in Nemcev na jugu
ter temu shodu nadeli ime »Volks-
tag«. Ker za svoje težnje niso mogli
po Koroškem dobiti dovolj moči, so
poklicali na pomoč Nemce iz vseh
dežel južno od Donave. Shod pri-
pravlja znani Dobernig, ki je še pred
kratki pri ministrskem predsedniku
poudarjal miroljubnost koroških
Nemcev in najboljšo razmere, ki vla-
dajo med Nemci in Slovenci po Koro-
škem. Komaj pa se je za to njegovo
izjavo pred ministri dobro izvedelo,
že v isti sapi sklicuje shod, na kate-
rem bodo morali tudi izvenkoroški
Nemci hujskati proti Slovincem.
Radovedni smo le, če bodo na tem
shodu vpili tudi kakor do sedaj: »Ko-
roška Korošcem« in če bodo povabili
na ta shod tudi Slovence, »s katerimi
žive Nemci na Koroškem v najbolj-
ših odnosih!« Bojimo se, da bo
Dobernig pozabil na svoje lepe bese-
de, ki jih je izustil pred ministri in bo
pokazal svojo pravo naravo. So pač
hinavci ti Nemci na Koroškem, ki
povsod igrajo dvojno vlogo!

Drobne novice. Požar. V noči
od četrta na petek vnela se je v Be-
ljaku lesena shramba orodjaposestni-
ka Ivana Ederja ter popolnoma pogo-
rela. Došli gasilci so omejili požar na
tamo hiško. Kako je nastal ogenj,
se ne ve, škoda znaša nad 1300 K. —
Tolstovrška šola. Nečuvno
je postopanje učitelja Zeichena na tej
šoli. Ta mož je v zadnjem času vpri-
čo šolskih otrok v šoli izjavil: »Kdor
pozdravlja nemško« z »Grüss Gott«,
tega imam rajši.« Vprašamo še pri
tej nesramnosti le, če je pozdrav iz-
raz spoštovanja ali ga smatra šolska
oblast v reklamo za samonemški
značaj slovensko-nemških šol na
Koroškem? Treba bi bilo, da se s ta-
kimi učitelji, ki zanašajo nemško po-
litiko v šole, temeljito pomeče.

Primorsko.

Nesramni izkoriščevalci. V
Drežnici na Goriškem imajo precej-
šno vodno silo, ki jo je hotela kupiti
posebna družba. Občina je res po-
dala to vodno silo za 10.000 kron, a
s pogojem, da občina preskrbi za in-
stalacijo električnega toka za cer-
kev, župnišče, cerkvenika, župniško
pristavo. Zaradi ljudi se je tudi skle-
nilo, da bo gorelo par lučic tudi po
vasi. Ta pogodba je občini v škodo
in zato jo je goriški dež. odbor raz-
veljavil. Občina, ki bi bila za vodno
silo dobila 10.000 K, bi imela z in-
stalacijo župnišča, župniške pristave,
cerkve in mežnarje tudi 10.000 K
stroškov in bi povrh še električni tok
moral plačevati. Seveda je to lum-
parijo napravil ondodni duhovnik, ki
se kliče za Karlina.

Hrvatska šola v Trstu. Kakor
se poroča iz Trsta, je kupila te dni
»Hrvatska stedionica« hišo v ulici
dell' Orologio št. 6 nasproti Lloyd-
ove palače za 600.000 K. Hiša je zelo
velika in je bila nekdan last Hohen-
lohejev, v zadnjem času pa grofa
Aleksandra Economa. V hiši se na-
mesti nova hrvatska šola in kakor se
čuje, tudi večrazredna šola naše slo-
venske družbe sv. Cirila in Metoda.

Italijansko barbarstvo. Tudi v
Trstu imeli so te dni cvetlični dan,
pri katerem so sodelovale gospodič-
ne v prid C. M. družbi. Italijanom pa
žilica ni dala miru, morali so pokaza-
ti svojo izobrazbo. Napadli so v Car-
duccijevi ulici dve gospodični, jim iz-
trgali cvetlice iz rok, jih raztrgali in
pometali po tleh. Pri tem so pošteno
opsovali gospodični. Vprašamo le,
če je to ona proslavljena večtisolet-
na kultura Italijanov in če je na sve-
tu kje še kak narod ali posameznik,
ki bi storil kaj enakega. Saj ni po-
treba, da bi Italijani kupili cvetke od
Slovenk, saj jih te niso vsiljevale, a
na tak način kazati svojo mržnjo do

slovenskega naroda, je več kakor nedostojno. — Pa ne samo to. Ni to posamezen slučaj, marveč so se napadli na dame in tudi na moške spremljevalce vršili po celem mestu. Tako je napadla laška tolpa kakih 300 oseb slovensko družbo na obrežju Carciotti. Tam je neki laški surovež skočil iz tolpe napadalcev, iztrgal neki gospodični šopek iz rok, ga vrgel ob tla, nato pa junaško pobegnil. Tega napadalca je neki stražnik aretiral. Druhal je spremila slovensko družbo do Narodnega doma, a se vzpričo dejstva, da je Slovenec spremljala policija, ni upala jih napasti. Napadi so se izvršili še na Acquedotto, v ulici Coroneo in še po drugih krajih. — Res, krasna je ta 2000letna laška kultura.

Žrtve italijanske barbarstva. Pred meseci smo poročali, da je povodom nekega političnega sestanka podtaknili zločinska roka na progro »Narodnega doma« v Čresu dinamitno cigaro, ki jo je našel čuvaj Narodnega doma Kružič, ter jo prižgal. Sledila je eksplozija, vsled česar je bil Kružič težko ranjen in je izgubil tudi vid. Sledilo je temu dvamesečno trpljenje, na kar je rešila režeža mučnega življenja — smrt. 29. maja je Kružič umrl. 31. maja vršil se je veličasten pogreb, katerega se je udeležila velikanska množica ljudi. Na grobu je pretresljivo govoril vodja družbine šole g. Defilipis ter poudarjal zlasti kakih sredstev se poslužujejo proti Hrvatim Italijani. Za njim je govoril sorodnik pokojnika Stjepan Ivančič, ki je ilteč povedal, da je pokojnik pred smrtjo odpuštil vsem svojim sovražnikom. Vsa množica ob grobu je jokala, le kakih deset Italijanov, članov Societate Operaia, ki so se tudi udeležili pogreba, ostalo je trdih, mrzlih. — Tako je šla v hladen grob žrtev italijanske nestrpnosti in maščevalnosti.

Drobne novice. Po izkušeni samomoru V Trstu si je pogol 27-letni poštni uradnik Anton Likan iz revolverja kroglo v desno senco. Z vozom rešilne postaje so ga prepehali smrtonosno ranjenega v mestno bolnišnico. Vzrok samomora ni znan. — Smrt pri delu. V ulici Barriera vecchia stanujoči mizar Josip Bizjak je delal pri stavbi nove vojašnice v Rocolu. Zaposlen je bil pri cirkularni žagi. Velika ceper, ki je odletela, se mu je zasadila v goltanec in mu ga predrila. Poklicani zdravnik rešilne postaje ga dal prepeljati v bolnišnico, kjer ga pa niso mogli rešiti in je v kratkem izdihnil. — Nasilen prosilec. 46letni Ivan Martini, rodom iz Trsta, je šel predvčerajšnjem popoldne v mestno ubožnico in tamkaj zahteval osorno denarne podpore. Ko so mu veleli, naj odide, se je uprl in ko je prišel redar, se tudi temu ni hotel pokoriti ter se je s silo branil proti redarju. Ta ga je končno moral aretirati ter so ga s pomočjo pasantov spravili na policijski komisariat. — Iz Reke poročajo. S poboja kalvarskega hriba padle so v soboto na streho papirnice dve skali, ki ste predrli streho, padli v strojnico in pokončale štiri stroje. Ker je bil ravno odmor, je bil poškodovan samo en delavec.

Cvetlična dneva v Ljubljani.

V soboto in nedeljo vršila sta se v Ljubljani cvetlična dneva v prid družbi sv. Cirila in Metoda in v prid obrambnega društva »Branibora«. Kakor vsako leto, bilo je tudi tokrat narodno ženstvo duša cele prireditve. Nebroj pozhrtvovalnih dam prodajalo je v korist društva po ljubljanskih cestah in ulicah cvetke. Ljubljansko mesto je bilo v to svrhu razdeljeno v razne okraje, kjer so delovala posamezna cvetlična okrožja, katerim so načelovale pozhrtvovalne narodne dame in gospodične. Cvetličnih okrožij je bilo 7, in so načelovale sledeče gospe oziroma gospodične: na Mestnem trgu št. 17. ga. Minka Govekarjeva, v kavarni Zalaznik gđ. Klešnikova in gđ. Zalaznikova, na Poljanski cesti št. 25. ga. Bizjakova, na Ahacjevi cesti v gostilni Zupančič gđ. Bavdekova in gđ. Kendova, v Kolodvorski ulici ga. ing. Segova, v kavarni Evropa ga. Ružičkova in gđ. Rohrmannova, v Šelenburgovi ulici št. 3. ga. notar Hudovernikova in ga. Widrova, v Narodnem domu gđ. Grošljeva in gđ. Hrovatinova, v Narodni kavarni ga. Herenova in ga. Sičeva, v kavarni Prešeren ga. Podkrajskova in ga. Potočnikova, na Kongresnem trgu št. 15. ga. Tekavčičeva, na Bregu g. županja dr. Tavčarjeva, na Rimski cesti št. 2. ga. Pfeiferjeva in ga. Begova, na Marije Terezije cesti št. 6. ga. Bajžljeva in na Karlovski in Dolenjski cesti ga. Franclova in gđ. Ana Likozarjeva. —

Tem damam bil je pridružen cel štab zavednih narodnih gospodičen, ki so v spremstvu gospodov s pozhrtvovalnim vestno in marljivo vršile svojo prostovoljno prevzeto narodno dolžnost. — V nedeljo popoldne pa se je vršila v zgornjih prostorih »Narodnega doma« pod pokroviteljstvom županje ge. Franje dr. Tavčarjeve velika veselica, da so se razvedrile one sodelujoče dame in gospodične, ki so v prid naših obrambnih društev tako neumorno delovali s prodajanjem cvetk. Veselica se je pričela že ob 3. popoldne ter je sodelovali znani salonski orkester »Sokola L., ki je pod vodstvom br. Salmiča častno izvršil svojo nalogo. Tudi je zapel pri prireditvi izborni zbor »Ljubljanskega Zvona« štiri skladbe in sicer dva moška in dva mešana zbora. Izvajanje tega priljubljenega društva pod spretnim vodstvom g. Zorko Prelovca, bilo je naravnost izborni in so vsi zbori želi velikansko odobravanje. — V Slavčevi dvorani pa so ob zvokih harmonike zaplesali mladi pari, katerim ni nič škodoval napor prodajanja cvetlic. Omeniti je treba še, da so naše nadvse pozhrtvovalne dame preskrbele tudi za telesna okrepčila obiskovalcev same razno pecivo, kavo, čaj itd., gostilničar g. Kržišnik pa je z dobro jedjo in piščajo postregel gostem. Veselica je bila, zlasti v večernih urah, zelo živahna in animirana ter se je zlasti za plesateljine mnogo prezgodaj končala. — Upati je, da bodo naša obrambna društva od cvetličnega dneva in od veselice imela šim največ dobička, da s tem okrepe ogrožene narodne postojanke na naših mečah.

Dnevne vesti.

Shod v Postojni se je včeraj sijajno obnesel in so klerikalci dobili tak odgovor na svoja natelevanja, da jih bodo pomnili. V strahu pred tem shodom so klerikalci v soboto pred shodom objavili v »Slovencu« dolgo klobasarijo o postojnskem občinskem gospodarstvu. **Ta razprava šele prav kaže, kako lopovstvo so Lampe, Pegan in Zajec storili postojnskemu županu Lavrenciču pri volitvi v državni zbor.** Že koj, ko so klerikalci začeli vpiti na Lavrenciča zaradi občinskega gospodarstva, smo povedali, da so se pač pod prejšnjim županom godili pregreški, a da Lavrenciča ne zadene nobena krivda. Zdaj pa se iz »Slovenca« samega vidi, da je res tako. Za pogreške v občinskem gospodarstvu, ki so se zgodili prej, predno je Lavrencič postal župan, vendar ni odgovoren Lavrencič! Toda klerikalci so hoteli imeti orožje proti Lavrenciču in ker Lavrenciču niso mogli ničesar očitati, pa že prav ničesar, ker vedo, da je visten in natančen gospodar, pa so mu podtaknili pogreške njegovega, že mrtvega prednika. Lampe in Pegan sta vse to že pred volitvijo vedela, pa sta vzlic temu napadala na shodih Lavrenciča in njega dolžila, da slabo gospodari. Danes sta razkrinkana kot podla lažnjivca in obrekovalca.

Popolno finančno ravnotežje. Klerikalci so v kratkih letih napravili toliko dolga deželi in so zapravili toliko denarja, da si niso drugače mogli pomagati, kakor da so zvišali doklade. Na tak način zna popolno ravnotežje ustvariti vsak šušmar. Da bo Lampe vedel, kaj pametni ljudje o tem mislijo, naj si izposodi pariški list »Figaro«, v katerem je Guglielmo Ferrero meseca aprila t. l. zapisal: »Politični ženji obstoji v tem, imeti vsako leto v budgetu prebitke, ne da bi se povečali davki na potrebne stvari; kdor tega ne zna, ni kos svoji nalogi.« Ali razume to dr. Lampe?

Klerikalna nestrpnost, obrtne organizacije in njih glasila. Klerikalci pokažejo pri vsaki priliki, da hočejo s političnim bojkotom uničiti vse svoje dozdnevne nasprotnike. Razven drugih imajo zlasti neodvisne obrtnike in njih organizacije na piki. Zato so prav zadovoljni, ako jim morejo kje kaj gmotno škodovati in jih neopravičeno obremeniti. Zlasti naše strokovne organizacije obrtnikov so jim trn v peti. Po obrtnem redu namreč odločajo v teh organizacijah obrtniki sami in se v nje ne more vstiliti noben neobrtnik. Klerikalce pa, ki drugače vtikajo v vsako stvar svoj nos in ki hočejo biti povsod odločujoči voditelji, že to strahovito peče. Še bolj jih pa grize, da se obrtne organizacije proti njih volji razvijajo prav lepo in da se bodo vsled premoščenega delovanja razvile še lepše. Klerikalci tudi prav dobro vedo, kaj pomenja za razvoj vsake organizacije glasilo. Zato so se sedaj vrgli na strokovne liste slovenskih obrtnih organizacij. Najprvo so raztrgali gostilničarsko glasilo »Gostilničar« in proglasili proti njemu bojkot. Za tem je prišel na vrsto »Obrtni Vestnik«. Ker temu listu niso mogli dru-

gega očitati, je brumni »Domoljub« iztaknil, da je njegov odgovorni urednik gospod E. Franchetti liberalen kot član ljubljanskega občinskega sveta in trgovske zbornice. Radi tega svari pred naročitvijo na ta list. Daleč so prišli naši klerikalci, da se morajo posluževati takih potov. Toda obenem nam kažejo sami pot, kako naj postopamo mi z njimi. Klin s klinom je edino pravi odgovor. Proč s klerikalnimi listi, ki nam ne privoščijo niti razvoja in napredka na posameznih strokovnih poljih. **Niti strokovna naobrazba in samostojna stanovska organizacija ni klerikalcem všeč,** zato udrihajo sedaj že po strokovnih listih. Zavedni slovenski obrtniki naj bi odgovorili na to klerikalno sovraštvo do njih s tem, da naročajo in razširjajo med stanovskimi tovariši svoja strokovna glasila. Najboljši odgovor na to klerikalno gonjo bi bila parola: **Noben gostilničar brez »Gostilničarja«, noben obrtnik brez »Obrtnega Vestnika«!**

Iz deželnega odbora. Pritrdi se vladnemu načrtu izvršilne naredbe k vodnemu zakonu. — Vodna preskrba Vipavske doline se uredi na ta način, da se predvsem že obstoječi vodovod Vrhpolje-Duplje okrepi z novimi dotoki in podaljša do Vipave. Budanje, Severska vas in Dolenje dobe posebne vodovode. Za ostalo dolino pa je projektovano zajetje močnega studenca ob državni cesti pod Razdrtim, vendar se o tem projektu poizve še mnenje vseh prizadetih občin. — Ker nameravajo lastniki blejskega gradu gozd na grajskem griču posekati, se naprosi deželno vlado, da to prepreči, ker bi se sicer grdo kazila postranska slika. — Sklene se proučiti vprašanje, je-li bi ne kazalo zgraditi v Ljubljani posebno orožniško postajo na deželnem svetu ob Gospodski in Salendrovi ulici. — Fasada deželnega gledališča se popolnoma obnovi ter streho temeljito popravi. Dotični stroški, približno 20 tisoč kron, se pokrijejo začasno iz blagajniških preostankov. — V svrhu povzdige lončarske obrti se dovoli za zgradbo moderne peč v Mlaki pri Komendi polovica stroškov, to je največji znesek 4000 kron, ako ostalo polovico prispeva država. — Ponovno prošnjo meščanskih učiteljev za regulacijo plač, oziroma vstetje let, večina odkloni. — Prošnja za ustanovitev neke nove šole v Kočevskem, za katero je nemški šulferajn že zgradil poslopje, se iz načelnih razlogov odkloni. — Odobri se regulativ za dovoljenje podpor ponesrečenim gasilcem iz dotičnega 1% gasilskega sklada. — Nasvetu za razpust gospodarskega odbora v Postojni deželna vlada še ni pridrila ter zahteva nadaljna pojasnila. Večina sklone, da se predloži vladi celotni revizijski operat. — Poročilo o reviziji mestne občine Ljubljanske, obsegajoče 325 strani, se pred vsem predloži vsem deželnim odbornikom v študiranje.

Jugoslovansko ozemlje in celjski grofje. Pred leti je imel sedanjí klerikalni poslanec dr. Verstovšek o tej temi predavanje v »Zgodovinskem društvu« v Mariboru. To svoje predavanje je izdal v posebni brošurici, ki je nam sedaj slučajno zopet prišla v roke. Koncem te brošure pravi Verstovšek: »Skupina jugoslovanskih dežel, kakor so si jo nameravali stvoriti Celjani, bi bila posebno radi samo slovenskega plemena, ki bi sestavljala to državo, velike važnosti in nalsi bi bil vladar katerikoli Celjan Frangepan ali Tvrdkovič. Ves srednjeevropski razvoj dežel bi bil docela drug. Da bi se bila pa zares lahko vresničila ta sestava, nam pričuje zlasti zgodovina zadnjega Celjana, odkar so obstale njegove zveze s Tvrdkovičem in pa srbim despotom Jurjem Brankovićem... Mi sedaj lahko poudarjamo, da nam je sijala pri tem stremeljenju Celjanov svetlejša zvezda; žal je bila ta čarobna moč, ki se je pojavila kruto nad sosedí, le omamljujoč sed; nam, ki smo si tolikokrat želeli zaščite slovenskega plemena, se zdaj dozdeva ta država le kot deveta dežela, katero si vedno slikamo z Jugoslovani vred le v neizrazitih podobah, da se tolažimo na boljše bodočnost. Edini up, da se povrne sličen položaj, se je ohranil Slovincem, ki so imeli še nekoliko smisla za zedinjenje Jugoslovancov v dobi ilirizma. Toda tudi ta pojav v 19. stoletju so bile le ideje, za katere še gori vsako narodno čuteče srce. Vsi važni dogodki na jugu so zginiti brez sledu in brez uspešnih posledic za Slovence... Tako je pisal takratni profesor dr. Verstovšek, kdo ve, če bi danes, ko je postal klerikalni politik, bil istega mišljenja, kakor takrat, ko je sanjal o silni jugoslovanski državi, ki bi nastala na našem jugu, ako bi ne legel v grob zadnji Celjan?!

Klerikalna golobila pred sodiščem. V sredo, dne 10. junija bo pri-

deželnem sodišču v Ljubljani kazenska obravnava o klerikalnih golobljah pri občinskih volitvah na Rakeku. Klerikalni poštenjakoviči se prav skrbno pripravljajo na to obravnavo in imajo sedaj veliko dela... No, stvar se bo že pojasnila.

Imenovanje. Za železniškega zdravnika c. kr. drž. železnice v Ljubljani je bil imenovan dr. Josip Staudacher.

Promocija. Demonstrator na I. vseučiliški očesni kliniki na Dunaju gosp. Janko Dernovšek je bil danes, dne 8. junija na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem vsega zdravilstva.

Glede dijaškega izleta na Adrijo nam pošilja krajevna skupina avstrijskega mornaričnega društva sledeče pojasnilo: Izlet je imel zgolj poudčen namen, pokazati šolski mladini naše lepo Primorje in ji razložiti važno nalogo vojne in trgovske mornarice. S tem se vzbudi zanimanje za maritimna vprašanja, od katerih je nemalo odvisen uspeh in dobrobit naše domovine. Postaviti izlet na narodno podlago, je bilo že radi tega izključeno, ker bi sicer ne bila sodelovala najvišja šolska oblast, ki je izlet skrbno pripravila s predavanji po šolah in ga je na vse mogoče načine pospeševala. Skupni stroški so znašali 22.461 K. Od te vsote so vplačali udeleženci, oziroma šolska vodstva in krajevni skupini Novo mesto in Kočevje, ki so s svojimi prispevki tudi velikemu številu ubožnejših dijakov omogočili udeležbo, 21.649 K. Primanjkljaj 812 K. se je pokrilo s prispevkom 400 K, ki ga je za kranjski dijaški izlet dovolilo osrednje mornarično društvo na Dunaju in z darilom »Kranjske hranilnice«. Ostanek 212 kron in račune, ki morda še pridejo, poravnava krajevna skupina Ljubljana iz svojih sredstev. Za majhno vsoto 20 K se je izletnikom izredno veliko nudilo. Posameznik bi za to potovanje rabil najmanj trikrat toliko, a bi pri tem ne imel prilike, ogledati si vse to, kar se je naši mladini razkazalo pod strokovnim vodstvom. Kaki sprejemi in nagovori sploh niso bili na programu, pač pa so v Opatiji, Pulju in Trstu sodelovale in pri pripravljanju izleta pomagale tamošnje podružnice mornaričnega društva. Glede obedov je bilo mornarično društvo navezano na one lokale, ki so v stanu, za primeroma nizko ceno pripraviti in v kratkem času servirati kosilo ogromnemu številu 500 udeležencev. Na Reki na pr. te naloge ni hotel prevzeti noben hotel, istotako ne v Voloski. Sploh si le malokdo predstavlja, koliko truda zahteva, prirediti izlet za tako ogromno število izletnikov, sestaviti program, skrbeti za poseben vlak, najeti parobrod (ki ga je bilo dobiti le vsled izrednega truda in osebnih zvez gosp. podpredsednika ces. svetnika Mathiana, kajti 6 drugih paroplovnih družb je izjavilo, da nikakor in za nobeno ceno ne morejo dati na razpolago parnika, ker bi bil sicer moten ves njihov promet), obravnavati s hotelirji in gostilničarji, korespondirati z raznimi uradi, tako z mornarično sekcijo vojnega ministrstva, ki je dovolila poset arzenala in ogledovanje vojnih ladij, z domobranskim ministrstvom, ki je za prenočevanje v Ljubljani prepustilo domobransko vojašnico, z admiralatom v Pulju, ki je izletnikom pridelilo častnike in uradnike, da so razkazovali in razlagali vse zanimivosti, s poveljstvom vojne luke, ki je dalo na razpolago prenočišča v vojašnicah, z okrajnim glavarštvom v Voloski in z magistrati na Reki, v Pulju in v Trstu itd. — Gospodje, ki so aranžirali izlet, so se na lastne stroške vozili v Opatijo, Pulj in Trst, da so vse pripravili in le korespondenca obeh izletov je narasla na 592 komadov. Krajevna skupina Ljubljana je ponosna, da je sedaj že v tretji in z najlepšim uspehom priredila izlet za tako veliko število dijakov, dočim so drugi izleti, tudi oni, ki jih prireja osrednje društvo, omejeni na 100—150 izletnikov. Najlepše zadoščanje pa ima društvo v veselju in zadovoljstvu, ki je vladalo pri obeh letošnjih izletih med udeleženci in v laskavem priznanju šolskih vodstev. Slednjič bodi poudarjeno, da ima mornarično društvo zgolj domoljubne namene in da strogo poudarja enakopravnost vseh avstrijskih narodov. Dokaz temu, da izhaja društveni organ »Prapor« tudi že v hrvaškem jeziku in da bo v dolednem času, ko se še nekoliko povečalo število društvenikov, začel izhajati tudi v slovenščini. — Po tem pojasnilu drage volje priznavamo velik trud, ki ga je imelo mornarično društvo in lepi uspeh, ki ga je doseglo. Taki izleti so za šolsko mladost zelo poučni in vtiski s potovanja ji ne izginejo iz spomina.

Nogometna tekma na Telovu. V četrtek se vrši na dirkališču v Tivolju prav napeta nogometna tekma med »Gradjanskim športnim klubom iz Zagreba« in prvim moštvom ljubljanske »Ilirije«. Dosedaj je Gradjan-

ski še vedno zmagal nad »Ilirijo«, ta dan se pa hoče »Ilirija« revanžirati za dosedanje poraze. Za to tekmo se dobe od jutri naprej po znižani cenli vstopnice v predprodaji, in sicer v Češarkovi in Dolencevi trafiki. V predprodaji so sledeče cene: Sedeži po 2 K in 1 K, stojišča po 60 vin., dijaške in vojaške vstopnice po 30 vin. Predprodaja je od jutri naprej do četrta popoldne. Na dan tekme je vstopnina sledeča: Sedeži po 2 K 50 ain, in 1 K 20 vin., stojišča po 70 vin., dijaške in vojaške vstopnice po 40 v. Opazujemo zato zlasti na predprodajo vstopnic.

Dirka kluba slovenskih kolesarjev »Ilirija« v Ljubljani. Včeraj popoldne se je vršila kolesarska cestna dirka društva »Ilirija« na progi Kranj - Ljubljana t. i. od km 24 do km 2. Dirka je vzbudila vsesplošno zanimanje. Prvi je došel na cilj Rebolj Ivan, št. 1, ki je vozil 40 minut 9²/₅ sekunde. Dosegel je s tem rekord, ker odgovarja ta hitrost 33 km na uro. Vrhutega je pihal močan veter proti, s čimer je bila hitrost zelo ovirana. Drugi je prišel Fr. Ogrin, št. 4, v 42 min. 21¹/₅ sek.; tretji Ivan Ciber, št. 15, v 42 min. 35 sek.; četrtri Seg a Ferdo, št. 3, v 42 min. 38 sek. Ti štirje dirkači so dobili darila, ostali, v maksimalnem času došli, diplome. Ti so bili: Deržaj Rudolf 44 minut 35 sek.; Wisiak Engelbert 44 minut 45 sek.; Mostar Ignacij 45 minut 26 sekund; Vrabec Ferdo 45 min. 40 sek.; Filipan Mirko 47 minut 10 sekund; Šinkovec Albin 50 minut 25 sekund. Startalo je 15 dirkačev. Pri 19. km je vsled nenadne slabosti padel Alfonz Kastelic in se lahko poškodoval. Imel je jako lepe chance. — Zdravnik gosp. dr. Demšar, ki je vozil v avtu, ga je takoj obvezal in v avtu odpeljal nazaj. Tu je pohvaliti cestnega mojstra pri km 19, ki je imel pripravljen škaf vode in takoj priskočil Kastelicu na pomoč. Dirka se je izvršila ob najlepšem vremenu, občinstva je bilo tako na startu v Kranju in na cilju v Šiški ogromno. Dirkače so vsi pot prijazno pozdravljali. Po dirki se je vršil sestanek dirkačev v restavraciji pri »Novem svetu«. Predsednik gosp. D. Stopar je pozdravil navzoče, zahvalil se je g. dr. Demšarju za prijazno sodelovanje, gosp. ing. Hilleju, zastopniku Puch - avtomobilov, ki je dal avto popolnoma na razpolago in ga tudi sam vodil, časopisom za priobčevanje notic o dirki, gg. poročevalcem na cilju in vsem, ki so pripomogli, da je dirka tako lepo uspešla. Nato je razdelil darila; prvo darilo je bila srebrna kupa, vredna 50 K; drugo kukalo (35 K); tretje športna ura (20 K); četrto s srebrom okovana listnica (15 K). Govoril je nato gosp. dr. Demšar, pojasnil to nezgodo, dal dirkačem navodila za bodoče in poudarjal pomen tega športa v zdravstvenem oziru. Govoril je še gosp. inženir Hille, nakar se je razvila družabna zabava. Prvi štirje dirkači so vozili Adler - kolesa domače tvrdke A. Gorec. Na enakih kolesih so zmagali že lansko leto pri dirki Ljubljana - Logatec - Ljubljana.

Pevsko društvo »Kolo« in drugi gostje iz Zagreba so se včeraj popoldne peljali s posebnim vlakom skozi Ljubljano v Postojnsko jamo. Na povratku zvečer ob 9. jih je na glavnem kolodvoru pričakoval pevski zbor »Slavca« ter jih je predsednik imenom društva pozdravil, a sestre - pevke so goste obšapale s cvetjem. Za sprejem se je zahvalil predsednik »Kola«. Med petjem »Slovenec in Hrvat« ter »Lepa naša domovina« so se gostje živahno aklamirali in srčno odzdravljajoč odpeljali proti Zagrebu.

Starejše gospe, ki bi se hoteli vaditi v footballu ali raznih strokah lahke atletike, naproša športni klub »Ilirija«, da mu naznanijo svoje naslove in prijave pismeno ali ustmeno. Ustmeno se lahko vsakdo prijavi vsak večer med 6. in 7. uro na igrišču. Poleg drugega hoče namreč »Ilirija« sestaviti tudi takozvani old - boys - team.

Poročil se je dne 7. junija gospod Budivoj Masle, c. kr. poštni uradnik v Ljubljani, z gospico Josipino Ahlin, posestnico v Ljubljani, iz znane narodne rodbine. — Na predvečer poroke so priredili pevci nevesti pred njenim domom lepo podoknico. Novoporočencema iskreno čestitamo!

Hotelirji in trgovski potniki. »Unija trgovskih potnikov« je za 6. junija povabila veliko množino korporacij in posameznih oseb tu- in inozemstva na enketo, ki se vrši v Pragi. Na tej enketi se bo razpravljalo o reformi hotelirstva, ter naj se ustanovi državna komisija za hotelirstvo, kateri naj poročajo nalašč za to nastavljeni hotelski inspektorji o stanju hotelov. To svojo zahtevo so trgovski potniki tako formulirali, kakor da vladajo posebno po manjših provincijalnih hotelih neugodne razmere. Državna zveza hotelirjev na se je prepirala, da je večina hotelov do

deželi na solidni podlagi in je udeležbo na tej enketi najodločneje odklonila in se bo najostreje branila proti vsem napadom, to pa posebno še, ker se s sumničnem oškoduje tujski promet.

— Glede služb za abituriente javljamo, da je stvar zaključena in da smo na merodajnem mestu priporočali vse one, ki so vložili prošnje in ki so nam to naznanili. Toliko v vednost tudi tistim, ki so se v zadnjem času obrnili na nas za informacije.

Klerikalci z Viča so čutili potrebo, povedati katoliški javnosti, da radi kaj dobrega popapcajo in da zato z veseljem pozdravljajo kuharski tečaj. Upamo, da se jim izpolnijo njihova upanja. Obenem so se pa pritožili, da franciskani nič ne store, da bi viški klerikalci malo k pameti prišli. Govorniške tečaje hočejo imeti. Sakramentirati vendar dobro znajo, drugega jim pa res ni treba, vendar pa ne dvomimo, da jim bodo franciskani radi ustregli in jih izvežbali v zabavljanju na liberalce. S podružnični tečaj pa ne bo nič. Še tega je treba franciskanom, da bi viški klerikalci kaj znali in da bi se jim začelo v glavi svetiti.

Poročili se je včeraj v Litiji g. Rudolf Segula, asistent Južne žel. na Zidanem mostu z gospodično Adelo Hribarjevo. Narodnemu paru obilo sreče!

Nujno potrebna reforma pri malo potrebni pošti v Kandiji. Poroča se nam: Kakor je znano so v Kandiji ustavili nov poštni urad. Izkušnje kratkega obstoja tega urada so pokazale, da ima nova pošta v Kandiji v sedanjih razmerah v splošnem edino le v blagovnem prometu nekaj olajšave za občinstvo, ker ni potreba zavoje itd. namenjene za pošto prenašati do zelo oddaljenega glavnega poštnega urada v Novem mestu. Ali tudi v tem oziru bi bila pošta direktna občinstvu na kak drugi, za njo samo ceneji način odpomogla. Kar se pa tiče glavnega namena poštnega urada, to je tisto izročitve pisemske in časniške pošte interesentom, pa je samostojni poštni urad v Kandiji naravnost brez pomena za vse prizadeto prebivalstvo. To se je zlasti pokazalo pri otvoritvi belokranjske železnice. Na železniški postaji v Kandiji niti povsod drugod običajnega poštnega nabiralnika nimajo. Namesto, da bi poštini vlak iz Bele krajine za Kandijo namenjeno pošto oddal na postaji Kandija, jo prepelje na novomeški kolodvor, od tod gre s poštnim vozom glavnega poštnega urada nazaj v Novo mesto in od tu šele s kandijskim poštnim vozom v Kandijo. Če ni to več kot ironija! Pa ne toliko zaradi doslej še neznatne belokranjske pošte, ampak zato, ker morajo interesi v Kandiji zaradi te pošte čakati tudi na ljubljansko pošto, pred vsem na liste, ki že ležijo na glavnem poštnem uradu pripravljeni za Kandijo, med tem ko se ona iz Belo krajine še vozi kje za katerimi hribi v vlak. Posledice teh kompliciranih poštinih razmer se kažejo zlasti pri opoldanskim pošti ob nedeljah. Dočim imajo najodločnejši Novomeščani dopolnisko pošto v rokah že predpoldne, se za Kandijo šele pripravlja na voz in če gre vse posreči, dobi svojo pošto komaj ob 1. uri popoldne; moral si pa zato žrtvovati kosilo. Pa tudi ob delavnikih, ko se pošta dostavlja na dom, dobi večina interesentov svojo pošto še le po 2. uri popoldne, dočim so jo prej iz glavnega poštnega urada iz mesta dobivali kmalu po 12. Tudi kmečkemu prebivalstvu je s to novo pošto malo vstreženo. Kmečko ljudstvo je navajeno da ob nedeljah jutraj odpravi svoje poštne zadeve. Toda ravno poštini urad v Kandiji, ki je po pretežni večini namenjen za kmečko ljudstvo, je ravno ob nedeljah dopoldne do 10. ure zaprt. Takih uradnih ur ni menda pač nikjer drugje na Kranjskem. Treba je torej v vsakem oziru nujne reforme pri tem uradu! Predvsem je potreba, da se poštini urad zveže z železniško postajo, kjer je treba, dokler se to ne izvede, vsaj nabiralnika. Pošta, ki prihaja z ljubljanskimi vlaki naj ne trpi zaradi poznejše belokranjske pošte, oziroma zaradi neopravičljivega varčevanja poštnega erarja.

Iz Krškega nam pišejo: V binokostnem »Narodu« se huduje dopisnik iz Brezic radi dopisa iz Krškega, v katerem zahtevamo železniško zvezo Krško-Novno mesto. Zagovarja in nekako opravičuje krškega župana, da ni oficijalno nastopil za to našo zahtevo. Omenja tudi, da nam Krčanom te zveze ni treba, ker že itak imamo svojo železnico. Pri tem pa popolnoma pozabi, da imajo Brežičani in Catežani ravno isto železnico. Navzlic temu vstrajamo mi pri svoji zahtevi, da se mora nova železnica odcepiti pri Krškem in da se mora izpeljati tako, da se bode vstreglo Cerkljanom, Sv. Križčanom in Kostanjevcem, da bo vstreženo tudi mnogim drugim vsem krškega okraja, ki bi bili popolnoma prikrajšane, ako bi se zgradila železnica na desnem bregu Krke. Še enkrat

poudarjamo, da ne moremo odobravati postopanja našega župana, ki je šel v Kostanjevico ministra pozdravljati, da pa ni za sprejem v Krškem, razen že omenjene okrožnice, ničesar primernega storil. Zato pa je bil sprejem v Krškem tudi popolnoma ponesrečen. Občinski odbor je bil, kakor čreda brez pastirja in tudi mestni očetje niso bili pripravljeni, ker so vse prepozno zvedeli za ta sprejem. Krški župan bi bil moral stati na čelu občinskega odbora in krepko zastopati koristi krške občine.

Gospodarska stiska na Kočevskem mora biti prav huda, kakor kaže poročilo v nekih nemških listih. Pred kratkim so blizu Kočevja na dražbi prodali hišo, v kateri je gostilna, s posestvom vred. To posestvo je bilo pred par leti kupljeno za 28.000 kron, zdaj pa prodano le za 12.651 K. Sploh so cene posestev silno padle in se pri prodajah doseže samo cenilna vrednost. Posledica teh gospodarskih stisk je izseljevanje. Pri zadnjem vojaškem naboru je manjkalo 447 poklicanih fantov! Vsi ti vojaščini še podvrženi fantje so v Ameriki. Kako so se neki zmazali čez mejo?

Iz Mokronoga. Pri naboru dne 5. in 6. junija je bilo v Mokronogu potrjenih 63 mladeničev. Od skupnega števila nad 30%, kar je dobro znamenje.

Na Golico! Turisti, turistinje in sploh vsi prijatelji slovenskih planin, ki še niste imeli časa in prilike posetiti našega tako po svoji bujni planini. Flori kot po daljnem razgledu slovitega slovenskega Rigija, ne zamudite letošnje prilike! Flora, predvsem ključavnice (narcise), encjani itd. vse se ravno sedaj najlepše razcvita... Ne dajte si torej odvzeti tega izvanrednega, krasnega užitka, ki je tako poceni in ne zahteva prav nikakega posebnega truda! — Obadva pristopa na Golico iz Jesenice čez vas Planino (gostil. Kopsar) ter dalje levo po nemškem (4 ure) ali desno po slovenskem potu (4 1/2 ure; nekoliko daljši a brez primere lepši pot, nenaporen, suh in ne blaten kot prvi!) kakor tudi koroški pot iz postaje Področica čez planino Kladje (nemško »Quadia«!! —), 3 1/2 do 4 ure, sta dobro nadelana in markirana ter je pot povsod neizgrešljiva, tako da jo nastopiš lahko tudi ponoči ob sedanjih mesečini (v tem slučaju se nasvetuje predvsem slovensko pot!). — Najpripravneje je, če se odpelješ iz Ljubljane s popoldanskim gorenjskim vlakom ter dosepeš tako še pri dnevu v Kadilnikovo koč, in drugi dan spočit občuduje nepopisno krasoto solnčnega vzhoda. Omenjene veličastne prikazni pa ne zamudiš, ako se odpelješ iz Ljubljane tudi šele ob pol 7. ali 10. zvečer ter ob bajni mesečini ter prijetnem hladu napraviš to pot. Celo turo na Golico in nazaj pa izvršiš lahko prav zložno tudi v enem dnevu, če se odpelješ iz Ljubljane s prvim gorenjskim vlakom. — Naša postojanka, Kadilnikova koč S. P. D. je prav na vrhu in je v njej za udobnost turistov kar najbolje poskrbljeno. Ker je koč zelo prostorna in razpolaga z mnogimi posteljami in ležišči, je izključena in nepotrebna bojazen, da ne bi bilo morda dobiti prenočišča od sobote na nedeljo, na kar se turisti še posebej opozarjajo! R. B.

Varujmo in branimo Triglav! Prejeli smo to - le pismo: Vest, da se postavi na vrhu Triglava »spomenik« nekemu pilotu, ki se mu je posrečilo prvemu izvršiti polet nad vrhom Triglava, je, v kolikor sodim po slovenskem časopisu, našla med nami premalo razumevanja o veliki pomeni tega naklepa. Ali ni Triglav nekak znanik Slovenstva in ali ne stoji na njem slovenski Alfažev stolp? Ali je mogoče, da trpimo molče, da se ta vrh sedaj nekako razlasi v spomin dejanja, ki ga bo v par letih že izvrševalo bogve koliko pilotov? Ne, s slovenskega stališča zahtevamo, da se poleg Alfaževega stolpa ne postavi nobena druga zgradba, ne glede na to, da bi to šlo težko tudi tehnično. Če bi pa že moralo biti, naj se spomenik postavi na Malem Triglavu in tudi tam le, ako je na prvem mestu slovensčina. Slovensko planinsko društvo je poklicano, da prevzame tu inicijativo in da ne odneha za las, oziroma da pouči o tem prizadetega lastnika, menda občino ali upravičence v Srednji vasi v Bohinju. Naš Triglav je že itak le na pol slovenski, zdaj naj izgubimo še vrh — in čar »snežnikov kranjskih sivog poglavarja« je izgubljen za Slovence in Slovanke. Toliko v prijazno uvaževanje! — Star slovenski planinec.

Diva v stiskah, vefelina veselo igra v 3 dejanjih, je povzročala tudi včeraj v kinematografu »Ideal« mnogo smeha. Ponavlja se le še danes in jutri. V terek »častniški piloti«, velika senzijska drama v 3 dejanjih. Vseskozi krasno kolorirana »Vojna bodočnosti v zrakoplovih«.

S trga. Danes je prinesla na trg neka kmetijska ženska prve letošnje črne jagode (borovnice) ter jih prodajala liter po 20 vin. — Prekupčevalka dvajsete Ana Florjančičeva je pa prinesla na trg prvega srnjaka te sezije, katerega je podrl neki ugleden gospod.

Najdene stvari v času od 1. do 4. junija t. l. 1 črna svileni pompadura, 1 črna denarnica z 20 v, 1 rjav klobuk, 1 majhna denarnica s 4 v, 1 zlat prstan z belim kamnom, 1 zaporka iz kovine z obeskom (fotografija), 1 bankovec za 50 K, 1 baržunasta črna torbica z denarnico z 50 K 53 v, 1 srebrna žepna ura brez ročka, 1 knjiga »Sophokles Aios«. — Izgubljene stvari v času od 1. do 4. junija 1914. 1 bankovec za 50 K, 1 zlata vratna verižica, 1 vrtna verižica iz koral, 1 rjava denarnica z nekaj več kakor 10 K, 1 velika srebrna igla z 3 kamni, 1 tolar za 5 kron, 1 zeleno črtasto ogrinjalo (Plaid), 1 pelerina za orožnike.

Na dijaških izletih na Jadransko morje so se našle te-le reči: denarnica z nekaj denarjem, tobaknica, daljnogled, 2 para rokavic, težak svilnat šal, nočna srajca z monogramom S. A., žepni robc, športna čepica in 2 dežnika. Vse te reči se dobe pri društvenem blagajniku c. kr. poštne oficijali Francu Levartu.

Našla se je včeraj v tivolskem drevoredu pasja ovratnica z znamko št. 377. Dobi se jo v Hilšerjevi ulici št. 5 I. nadstropje.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval g. Martin Kos, pos. v Sromljah pri Brezicah K 10, vsoto je vposlala gđ. učiteljica Cilka Erzin. Gospa Berta Medica, Mori je poslala K 15, katere je nabrala za drugi obrambni kamen »Tridentinskih Slovencev«. M. C. M. podružnica v Celju je nakazala K 12, dario slovenskega koncipienta pri poslovnem večeru od koncipientovskega stanu. Podružnica jugoslov. železničarjev v Mariboru je poslala med drugim 11 K 35 v, nabranih na društvenem izletu v Hočah po gospici Žabkarjevi, k temu dario cvetk gospe Žabkar in Schwarz nabrano na slavnosti 10. maja t. l. po g. Dolaru 11 K 98 v in vesela družba Eksler — zamuda 3 K 10 v. O poroki g. Jos. Sedeja z gđ. V. Hrastrinkovo je prejela družba 2 K 76 v, in od gosp. Josp. Selan, nadsprevid. j. ž. v p. z gđ. Ivo Slanovec 3 K 80. Hvala!

Oskrbovanje nabiralnikov družbe sv. Cirila in Metoda v okoliših ljubljanskih šentpeterskih podružnic je prevzela gospa Ana Podkrajskeva, hišna posestnica in soproga višjega oficijala j. ž. v p. Iskrena jej hvala za toliko požrtvovalnost! Družbino vodstvo ima sploh željo, da vsepovsod po po svojih okoliških družbinah podružnice oskrbujejo nabiralnike.

Ciril Metodova podružnica na Brdu pri Lukovici ima svoj občni zbor v sredo 10. junija t. l. ob 7. uri zvečer v prosorih gg. Blatnika in Pungartnika v Lukovici.

Društvena naznanila.

III. slovenski vsesokojski zlet v Ljubljani l. 1914. Seja zveznega predsedstva vrši se jutri v terek točno ob 8. zvečer v zvezni sobi v »Narodnem domu«. Prosi se polnoštevilne in pravočasne udeležbe.

III. slovenski vsesokojski zlet. Seja stanovanjskega odseka je danes ob en četrta 9. zvečer v Zvezni sobi. Prosi se polnoštevilne udeležbe. Navzočnost načelnikov okrajnih pododsekov je neohodno potrebna.

Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani je imela včeraj svoj občni zbor. Zaradi pomanjkanja prostora priobčimo poročilo jutri.

»Sokol« v Štepanji vasi opozarja vse sokolske kroge in drugo narodno občinstvo na svojo III. javno telovadbo, ki jo priredi dne 21. junija t. l. v slučaju neugodnega vremena pa potem prihodnjo nedeljo. Z javno telovadbo bo združena velika vrtna veselica. Natančen spored prireditve objavimo v kratkem. Na zdar!

Javni shod narodnega delavstva v Sp. Šiški. V soboto, dne 6. t. m. se je vršil v Spod. Šiški pri »Moharju« javen shod narodnega delavstva. — Sklicatelj, g. R. Juvan, predsednik N. S. Z. otvoril shod, pozdravi številno navzoče narodno delavstvo, tovariša Brandnerja iz Trsta, zastopnika občine in političnega društva »Vodnik«. Občinski svetovalec g. Milan Cimerman pozdravi imenom kluba naprednih občinskih odbornikov zborovalce, želeč narodnemu delavstvu veliko uspeha v boju proti internacionalizmu. Splošnega narodnega in socialnega pomena je, da se šišensko delavstvo organizira v mogočno falango in ohrani delavstvu v Šiški naroden in slovenski značaj v občini, v kateri biva po večini delavsko prebivalstvo. Imenovan političnega društva »Vodnik« po-

zdravlja narodno delavstvo g. Rud. Šega in povdarja da je pravilna rešitev slovenskega delavskega vprašanja mogoča samo na narodni in socialni podlagi. Omenja brezdomovinske stališče socialne demokracije, ki je v svojem oficijelnem glasilu nesramno nastopila proti cvetličnemu dnevu C. M. D. češ, da nima povoda delavstvo podpirati družbo, akoravno je ravno C. M. D. vzgojila v obmejnih krajih največ otrok iz delavskih slojev. — Živahno pozdravljen povzame besedo g. A. Brandner, strokovni tajnik N. D. O. iz Trsta, prinašajoč pozdrave narodnega delavstva iz Trsta, ki z velikim zanimanjem zasledujejo socialni in narodni boj svojih severnih bratov. Govornik uvodoma razmotriva v splošnem delavsko vprašanje. V zadnjih desetletjih se je razvila moč kapitalizma, ki nasilno in brezobzirno zapostavlja delavstvo na vse mogoče načine. Ubogi delavec nima ničesar drugega, kot bori zaslužek svojih rok in se mora boriti proti nasilnemu kapitalizmu, kateremu gre samo zato, da zopet in zopet pomnoži kapitalije. To stremljenje kapitalizma mora roditi odpor v delavskih masah, ker je uspeh prvega v pogubo drugega. Podjetništvo se organizira, da bi tem več zamoglo izsiliti in izžeti iz delavstva. Moderna doba, številni stroji so upropastili malo obrtništvo in se je stem na eni strani začela razvijati masa proletarijata, dočim se je na drugi strani dvignil kapitalizem. Moderna tehnika je izvor še drugega zla: brezposelnosti, ker je stroj izpodrinil delo rok. Vklju temu bi se pa lahko odpomoglo brezposelnosti; treba bi bilo skrajšati delavni čas in bi s tem vsi delavci prišli do kruha. Povdarjati je treba, da kapitalizem, ki se pri nas razširja, ni naš kapitalizem, ampak tuj. Na naši zemlji so nemška in italijanska podjetja. Slovenski delavec je v službi pri naših narodnih nasprotnikih. Z ozirom na veliki kontrast med delavci in gospodarji so vsklile organizacije tovarnarjev, trgovcev in obrtnikov in ni popolnoma nič čudnega, če se je tudi delavstvo organiziralo. Pozno je prišlo delavstvo do tega spoznanja in ni dolgo od tega od kar so se osnoval organizacije. Bili so časi ko se je delavstvo izkoriščalo do skrajnosti in ga neusmiljeno tiralo z bičem do smrtnih naporov. V vrste sužnjev je zasijal žarek upanja in vere v boljšo bodočnost; delavstvo se je združilo v organizacijah, da so skupno nastopi proti zatiranec. Prva združenja sta bila internacionalne strokovne organizacije. In res delavci so stopili v krog teh internacionalnih organizacij, tako tudi slovensko delavstvo. Slov. delavec je šel v intern. organizacije zategadelj, ker se mu je zadrževalo enakopravnost vseh mandatov, pravice kakršnih Slovinci nismo imeli. Toda prišlo je razočaranje in spoznanje, da se slovenskega delavca ne upošteva in ravno slov. delavec je bil tisti, ki je moral na lastni koži občutiti krivičnost internacionalne. Prišlo je do ustanovitve narodne del. organizacije, ki je vstala v spoznanju, da pri nas ni treba samo bojev v gospodarskem, ampak tudi v narodnem oziru. Postopaj Nemcev v naši monarhiji nas silijo, da se moramo bojevati tudi za narodno vprašanje. Nepobitna resnica je, da se nam Slovincem gode krivice in se za nas niti državljanski zakoni ne upošteva in se ti zakoni naravnost v blato teptajo. Zato je treba narodnostnih bojev in če bi ne bilo teh bojev, bi kmalu zazvonili nam Slovincem pogrebni zvonovi. Že skozi leta in leta opažamo importiranje nem. delavstva v naše kraje. Vsa boljša mesta so zasedena po tujsstvu, dočim naj bodo slov. delavec le hlapec in nižji uslužbenec. Socialni demokrati ne bodo nikdar protestirali proti importiranju nemškega, italijanskega delavstva v naše kraje, ker jih veže internacionalni program. Nemci pritiskajo z ene strani in Italijani z druge strani, tako se nam je bojevati proti dvema sovražnikoma. Z vso silo moramo nastopiti proti brezdomovinskemu internacionalizmu, ker je pri nas socialna-demokratija le na zunaj rdeča, dočim njeno notranjost ovija nemška in italijanska trikotarja. Soc. demokrati v Trstu se kažejo vedno le kot Italijani, dočim voditelji soc. demokracije javno govore, da je občevalni jezik v Trstu izključno italijanski. Okraj. bol. blagajna v Trstu je v rokah socialne demokracije in ravno tam se gode največje nezasištanosti proti Slovincem. Če pride slov. delavec tja pravijo, da se govori samo italijansko. Posebno markanten slučaj se dogaja zadnje dni v Nabrežini. Slovensko delavstvo stoji v boju v katerem bode padla odločitev, ali bode v slovenskem kraju uslužben tujec Furlan, ali Slovenec. Socialna demokracija je danes šla v boj v objemu z italijanskimi kapitalisti z vso silo proti nabrežinskemu domačemu delavstvu. — Mi narodni delavci, stojimo na stališču, da si vzgojimo razredno in narodno zavedne Slovence-delavce. Govornik koncem poročila najtopleje priporoča šišensko de-

lavstvu, da se organizira v N. S. Z. oziroma železničarji v Z. J. Z. Ker to je edina rešitev slov. delavstva in edina pot k združenju vsega jugoslovanskega proletarijata v mogočno armado, ki bode kos sovražnim napadom. Govornikove besede so bile sprejete z burnim odobravanjem. Ko so še govorili tov. Kozinc, Mlakar in Nož je tov. predsednik N. S. Z. R. Juvan zaključil lepo uspešni javni shod in želel podružnici N. S. Z. v Šiški najlepše uspehe.

Dramatično društvo v Idriji je eno najagilejših društev svoje vrste na Slovenskem. Žal je v zadnjih letih njegovo delovanje oviralo predvsem pomanjkanje primerne dvorane, ki ga je težko občutilo vse idrijsko prebivalstvo, odkar je stala nekdanja lepa citalniška dvorana v h. št. 509 po zaslugi prijateljev kulture in napredka v razvalinah. Letos šele so se Dramatičnemu društvu, ki mu je duša g. Filip Vidic odprla vrata v nekdanjo staro rudniško gledališče. Društvo si je nabavilo nov, jako ličen oder (delo umrlega gledališkega mojstra Waldsteina iz Ljubljane) in je stopilo dne 30. maja pred idrijsko občinstvo s prireditvijo, ki vsekarer zasluži pozornost. Dali so namreč znano Hervejevo opereto »Mamzell Nitouche«. Kdor delo pozna, se je ob naznanitvi predstave začudeno vprašal, kako je mogoče v provincijalnem mestu peti opereto. Kje vzeti dobre soliste pevce in igralce, kje zadosten orkester, potreben zbor? V Idriji, ki od nekdaj slovi po ljubiteljskih glasbe je bilo vsega v izobilju. Priznati moramo, da nas je uspeh predstave naravnost presenetil. Denizo je pela in igrala gđ. Leni Lapajne srčkano in ljubeznivo. V igralskem in zlasti pevskem oziru je bila izborna. Na uspehu odkritosrčno čestitamo! Nič manj časten in lep uspeh so dosegli Celesten (g. Tav-zes), predstojnica samostana (g. Tav-zesova), Korina (g. Pelikanova), Champlatre (g. Pelikan), Major (g. Vidic) in Lorient (g. Sinkovec). Nalašč za ta večer sestavljeni orkester je absolutiral svojo nalogo nepričakovano dobro. Glasbeni part je našudiral in vodil predstavo g. Mirko Dežela z razumevanjem in temperamentom. Posebno pohvalo zasluži ženski zbor, ki se je vseskozi odlikoval. Ponavljali so predstavo na binokostni ponedeljek z istotako razveseljivim uspehom. Da je Dramatično društvo s prireditvijo operete občinstvu ustreglo, je jasno pričala udeležba. Pri obeh predstavah je bila obširna dvorana polna poslušalcev iz vseh slojev idrijskega prebivalstva. Želimo, da nas Dramatično društvo v kratkem iznenadi z novo predstavo. — Idrijačan.

Dunajska podružnica Slovenskega planinskega društva priredi v mesecu juniju t. l. sledeča izleta: Dne 11. junija: Gelände - Hohe Wand. Odhod z vlakom ob 8. uri jutraj Aspangbahnhof v Grünbach - Gelände - Schraftensteinerhütte - Rastkreuz - Plackles - Grosse Kanzel - Grünbachersteig - Grünbach. Hoda 4 do 5 ur. Tura je lahka, tudi za neizvežbane in dame. Vodi g. Bogo Koser. Dne 13. in 14. jun.: Oetscher. Odhod v soboto 13. jun. z zabavnim vlakom državnih železnic ob 9. uri 50 minut zvečer Westbahnhof v Kienberg - Gaming - Vord. Tormäuer - Nestelberggraben - Rauher Kamm - Oetscher - Lickenhof-Lunz - Gaming. Cene vožnje 4 K 90 v tja in nazaj. Težja tura. — Provijant! Gosti dobro došli!

Razne stvari.

* Gospa Voldanova — sleparka? »Bohemia« poroča, da so uvedli proti gospe Voldanovi, znani iz Švihovega procesa, kazensko preiskavo, ker je baje ponaredila menico, glasečo se na ime policijskega komisarja Sedlačka.

* Veleizdajniški proces v Lvovu. Iz Lvova poročajo: Porotniki so v soboto po šesturnem posvetovanju od 21 vprašanih zanikali 20 soglasno, eno pa z desetimi glasovi, nakar je sodni dvor opustil vse obtožbe. Državni pravdnik je vložil ničnostno pritožbo ter predlagal, naj se obrdže obtoženci v zaporu. Temu je sodišče ugodilo.

* Sufragetke. Iz Londona poročajo: Navzlic vsem varnostnim odredbam policije se je predvčerajšnjim posrečilo neki sufragetki, da je prišla v palačo Buckingham ter demonstrirala pred kraljevsko dvojico v prestolni dvorani v trenutku, ko so gostje defilirali pred kraljem Jurjem in kraljico Mary. Dogodek se je odigral ob 11. zvečer. Neka mlada, zelo lepa dama v črni obleki, ki se do tedaj ni vmešavala v družbo, se je kar naenkrat prerila v prvo vrsto, padla pred kraljevskim parom na kolena ter vzkliznila: »Ali ne bo vaše Velikanstvo vendar enkrat napravilo konec mučenju žensk?« Tako so od

vseh strani pridrveli sluge ter se vrgli na damo. Odnegli so jo iz dvorane. Kralj in kraljica sta se delala, kakor da bi ničesar ne videla. Med prebivalstvom vlada veliko razburjenje. Govori se, da namerava vlada uvesti telesno kazen za sufragetke. Kdor bo dal sufragetkam denarno podporo, bo kaznovan z visoko denarno globo. Sufragetkam se je baje posrečilo, zbrati tri milijone v svoje svrhe.

Grozodejstva kmečkega fanta Tomšiča. Iz Šopronja poročajo: V soboto popoldne je zavpil Tomšič s stolpa: »Lačen sem. Pripeljite mi župnika, moram govoriti z njim.« — Župnika so s primernim spremstvom peljali v neko hišo blizu cerkve, kjer je nagovarjal Tomšiča v imenu svete vere, naj gre iz stolpa. Navzlic temu in navzlic prigovarjanju notarja se ni hotel podati. Nato ga je skušal preiskovalni sodnik pregovoriti, naj se prostovoljno vda, kar bi za njega bilo zelo olajševalno. Končno je zaklical: »Ne storite mi ničesar, hočem se vdati!« in je vrgel obe puški, ki ju je imel, iz stolpa. Nato so vdrli v cerkev ter ga zvezali. Njegov obraz je bil črn od smodnika. Neprenehoma je kričal: »Jaz sem nedolžen!« Prepeljali so ga na sodišče, kjer so ga zaslišali. Tam je izpovedal, da je oddal prve strele, ker ni bila uslišana njegova ljubezen. Obleganje stolpa je insceniral po nekem romanu, ki ga je čital. Šele, ko je bil Tomšič aretiran, se je prebivalstvo upalo priti iz hiše. Tomšič je ustrelil dve osebi, štiri je težko ranil, 13 pa lahko. Razen tega je ustrelil dva psa in tri prašiče.

Zaročni prstan. Leta 1830 iz Brunšviškega pregnani vojvoda Karol je imel veliko zbirko diamantov ter je bil splošno znan kot dober poznavalec dragih kamnov. Nekega dne je srečal vojvoda v Baden-Baden nekega gospoda, pri katerem je videl na roki prstan, ki je vzbujal vso njegovo pozornost. Pristopil je h gospodu ter mu hvalil njegov prstan in ga prosil, da mu ga pokaže. Oni gospod pa ga je z lahkim nasmevom zavrnil, češ da ni v takih razmerah, da bi mogel nositi prave kamne. Vojvoda pa se je pri njem opravičeval, da ga ni hotel žaliti, in da je prepričan, da je kamen v prstanu briljant najčistejše vrste. Nato je gospod snel prstan in ga izročil vojvodi z besedami: Prstan je brez posebne vrednosti za drugega človeka. Za mene ima v toliko pomen, ker mi ga je dala moja nevesta. Kamen je samo dobra imitacija, sicer pa brez velike vrednosti. Ves prstan je stal samo 10 frankov in sam sem bil zraven, ko ga je moja nevesta kupila. Vojvoda je prstan ogledoval in ogledoval ter je bil čedalje bolj prepričan, da ima v rokah pravi briljant. Prosil je gospoda naj mu prepusti prstan samo za nekaj časa, da se natančno prepriča, toda gospod tega ni hotel, ker bi s tem žali svojo nevesto. Končno pa se je le udal in prepustil vojvodi prstan do drugega dne. Vojvoda je še isti dan obiskal nekega juvelirja in tudi ta je spoznal, da je kamen izredno čist briljant, vreden najmanj 10.000 frankov. Ko je prišel gospod, ki je bil, kakor se je predstavil, igralec, drugi dan k vojvodi, mu je ta to takoj povedal ter mu ponudil to vsoto. Igralec je bil ves preseneten, vendar prstana ni hotel takoj prodati, češ da mora prej vprašati svojo nevesto za dovoljenje, sicer se ji lahko zameri. Ta čas pa naj vojvoda prstan le shrani. Vojvoda je bil s tem zadovoljen. Čez nekaj dni se je oglašil igralec zopet pri vojvodi ter mu sporočil, da tudi njegova nevesta ni mogla verjeti, da bi bil kamen pravi diamant, da pa mu je dovolila vojvodi prodati prstan. Vojvoda, ki je bil med tem položil pred igralca njegov zaročni prstan, mu je izplačal 10.000 frankov, igralec pa je prstan še enkrat z ljubeznijo pritisnil na ustni ter ga nato položil zopet v skatljico, ki jo je izročil vojvodi. Drugi dan je vojvoda povabil več gospodov in gospe, da si ogledajo njegov najnovejši briljant, ko pa je skatljico odprl je takoj na prvi hip spoznal, da je bil kamen samo steklo. Zaman je bilo vse iskanje po igralcu, vojvodi je ostalo steklo za 10.000 frankov. Ko je igralec pravi prstan poljubil, ga je zelenjal s ponarejenim prstanom.

Pošta v srednjem veku. Ko je propadlo veliko svetovno rimsko cesarstvo, je propadla z njim tudi ena največjih tehničnih pridobitev tega cesarstva, namreč pošta, ki je bila do najmanjših detajlov organizirana in ki so jo imenovali cursus publicus. Kljub temu poštna služba nikakor ni popolnoma prenehala. Novi vladarji, ki so zavladali dotlej rimskim pokrajinam, so prav kmalu spoznali koristi posameznih poštne zvez in tako so se še stoletja ohranile poedine proge starega rimskega poštne sistema. Pred vsem so prevzeli Goti zvezo s severom. Poleg raznih novih ureditev pa so iz-

premenili tem poštne zveze tudi ime v cursuale ministerium ter so imenovali nadzornike teh poštne zvez sajones. Pod Langobardi, ko je bila Italija razdeljena v mnogo nasprotnih si držav, je trpela pošta največ, tako da je imel Karel Veliki mnogo opraviti, predno je to službo spravil vsaj kolikor toliko v red. Naprej je moral popraviti zanemarjene in deloma razrušene rimske ceste ter je nato vzdrževal iz Antisiodoruma, današnjega Auxerreja, tri velike poštne proge v Italijo, Nemčijo in na Španjo. Te ceste pa so bile zelo nevarne, vsled česar je bil Karel Veliki primoran, da je dal visokim duhovnim in posvetnim uradnikom, ki so imeli skrb za te ceste, velike privilegije. Missi dominici, ki jih je pošiljal po svoji državi na Španjo, v Rim ali Milan, so imeli posebne privilegije. Tako določa eden njegovih dekretov sledeče: V imenu božjem smo vam poslali kot svojega poverjenika častitega X. ter zapovedujemo, da dobi povsod vse možne olajšave: Dobi naj konje, kolikor jih želi, bel kruh, korec vina, pivo, olje, dovelj octa, popra, kumna, smokev, soli, oliv in en funt voska. Razen tega les, baklje in železo za konje. Vse to pod kaznijo naše jeze na poti tja in nazaj. Po smrti Karla Velikega je prešla poštna služba v roke velikih dostojanstvenikov. Pošta je bila privileg. V nekem ediktu, ki je izšel po osvojitvi Milana, imenuje Barbarosa poleg drugih regalij tudi angarie in panangarie. V tem času se je promet zlasti močno dvignil vsled napredovanja mest in vseučilišč. V velikih evropskih centrih in zlasti v Parizu je bilo popolnoma mednarodno življenje. V Bolgono je prihajalo kako leto po 13.000 dijakov iz vseh delov sveta in ti dijaki so ostali v zvezi s svojo domovino ter so prejeli pisma, denar in druge pošiljke. Še danes so obešeni na hodnikih tega vseučilišča grbi francoskih, nemških, indijskih in perzijskih dijakov. Da bi prišlo čim več dijakov iz inozemstva v Bologno, so jim dajali cesarji in papeži posebne privilegije, tako cesar Friderik Barbarosa, Friderik II., papež Honorij III., Bonifacij VIII. in drugi. Magni nuncii so oskrbovali kreditna pisma nepolitanskih dijakov, prvi nuncii ali nuncii volantes so bili zapriseženi poštne kurirji v službi dijakov in profesorjev. Nuncii universitari pa so oskrbovali pošto med evropskimi vseučilišči. Poleg teh pa so imeli tudi samostani svoje poštne zveze. Veliki samostani so organizirali svoje pošte. Benediktinci s svojo centralo v Montecassinu so imeli svojo lastno poštno ladjo, ki je vozila ob obali Sredozemskega morja, kjer je bilo mnogo benediktinskih samostanov. Svoje lastne pošte so imeli tudi velike trgovske družbe in trgovske rodbine. Visconti v Milanu so imeli kurirje po celi Evropi. Med benečansko republiko in Bergamom je leta 1290 ustanovila pošto v Bergamu živeča rodbina Tasso. Ta pošta se je razpredla do XIV. stoletja že v celo omrežje. Rodbina se je preselila na Tirolsko in Štajersko, se je imenovala Thurn in Taxis ter je bila ustvariteljica poštne službe nove dobe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Slovenci v Laškem trgu zmagali v tretjem razredu.

Laški trg, 8. junija. Pri občinskih volitvah v Laškem trgu so zmagali v tretjem razredu Slovenci. Prvi nemški trg na Spodnjem Štajerskem deloma padel. Navdušenje nepopolno.

Državni proračun.

Dunaj, 8. junija. Poslanec Kuranda je vrnil pisarni poslanske zbornice državni proračun neodprt ter obenem pisal dr. Sylvestru, da je mnenja, da vsebuje ta pošiljatev popolnoma neobvezne tiskovine. Tudi poslanec Iro je protestiral proti vročitvi proračuna ter zahteval, da pošlje predsednik zbornice uradnega slugo po te brezpomembne tiskovine.

Praga, 8. junija. Grof Stürgkh je poslal proračun tudi predsedstvu gosposke zbornice pa brez dopisa, vsled česar predsedstvo proračuna ni poslalo svojim članom.

Češko - nemška pravna pogajanja.

Praga, 8. junija. Kakor poročajo praški listi, se bodo udeležile pogajanj dne 15. t. m. vse češke stranke, ker se teh pogajanj vlada ne udeleži.

Kutnogorski mandat.

Praga, 8. junija. »Samostatnost« piše, da se bo potegoval za kutnogorsko - časlavski mandat, izprazen vsled smrti dr. Pacaka, minister za javna dela dr. Trnka.

Pred razpravo pobegnili.

Črnovica, 8. junija. V nekaj tednih bi se bila morala vršiti ta razprava proti bratoma dr. Gerovskemu in Igorju Gerovskemu, ki sta bila osumljena veleizdajništva ter že več mesecev v preiskovalnem zaporu. Včeraj sta s pomočjo paznika Nepita v avtomobilu pobegnili čez rusko mejo.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 8. junija. Proračunski odsek je v svoji zadnji seji sprejel indemiteto vlade za upravo deželne fonda do konca leta. Sprejel je nadalje predlogo o ureditvi staniarskih prispevkov za deželne uradnike ter predlogo o deželnem proračunu za leto 1914/15 kot podlogo za specialno debato.

Bosanski sabor.

Sarajevo, 8. junija. Sesija bosanskega sabora se bo končala baje 24. julija.

Boji v Italiji.

Rim, 8. junija. V Anconii je prišlo do bojev med anarhisti in revolucionarji na eni in policijo in orožniki na drugi strani. Ubita sta bila 2, več pa jih je težko ranjenih.

Kriza na Francoskem.

Pariz, 8. junija. Delcassé je iz zdravstvenih ozirov odklonil sestavo kabineta senatorju Ribotu, ki je predsednik Poincaré je poklical k sebi Peytrala.

Pariz, 8. junija. Predsednik je po vrsti ponudil sestavo kabineta Delcasséju, Dupinju in Preylatu. Vsi so odklonili. Včeraj je ponudil sestavo kabineta senatorju Ribotu, ki je principielno pripravljen sestaviti ministristvo. Sedaj se pogaja z radikalnimi politikami.

Nesreča na morju.

London, 8. junija. Pri Greenwicu sta trčili ladji »Korinthian« in »Oriolo«. »Oriolo« se je potopil. Potnike so rešili.

Mehika.

London, 8. junija. »Daily Express« poroča, da je sir Grey sporočil predsedniku Wilsonu, da angleška vlada na noben način ne bo priznala bandita Ville kot predsednika Mehike.

London, 8. junija. Angleška vlada se je odločila protestirati proti vsakemu nadaljnjemu zasedanju mehiških pristanišč s strani Zedinjenih držav.

Washington, 8. junija. Huerta je poslal pred Tampico dve bojni ladji z namenom, da preprečita izkrcanje orožja. Za njima sta odpluli dve ameriški bojni ladji, da preprečita proklamacijo blokade. Položaj se je poostiril.

Dogodki na Balkanu.

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Vesile.

Amsterdam, 8. junija. Major Sluys je mnenja, da je mednarodna vojaška okupacija Albanije neizogibna. Če vlade ne bodo takoj posegle vmes, bo zapadla Albanija popolni anarhiji.

Dunaj, 8. junija. Nemčija in Francoska se sedaj baje ne protivita več poslani po eno vojno ladjo pred Drač.

Epirsko vprašanje.

Atene, 8. junija. Grška vlada bo zahtevala v slučaju, da se pretvori Albanija v mohamedansko kneževino, revizijo svojih koncesij. V tem slučaju bo Grška zahtevala oficijalni protektorat nad severnim Epirom.

Ne hodi v Skader!

Turin, 8. junija. »Stampa« poroča, da sta nemški cesar in kralj Karol svetovala knezu Wiedu, da naj ne zapusti Drača in zlasti da naj se ne preseli v Skader.

Nov pretendent.

Berolin, 8. junija. »Lokalanzeiger« poroča iz Pariza, da podpira Rusija pretendentstvo na albanski prestol prince Louisa Bonaparteja, ki je ruski general.

Dunaj, 8. junija. Iz Albanije se poroča, da je albansko orožništvo pri vasi Bradašev premagalo vstaše ter prodira proti Tirani. V vstaškem taboru je prišlo do večjih diferenc, pojavilo se je pomanjkanje živil in municije. Albanska vlada hoče pričeti z ofenzivo.

V Draču.

Drač, 8. junija. Včeraj je odšel od tu zadnji avstrijski instrukcijski častnik, stotnik Klingspor, Avstrija je bila, kakor znano, poslala v Albanijo s topovi tudi artilerijske častnike, ki so se kot instrukcijski častniki udeležili tudi prvih bojev in bombardiranja Esadove hiše. Zdi se, da je zahtevala Italija odpoklicanje teh častnikov.

Kriza v Srbiji.

Belgrad, 8. junija. Opozicijske stranke so predložile kralju p-

smeni odgovor na njegova vprašanja glede rešitve krize.

Belgrad, 8. junija. Kriza včeraj še ni bila rešena. Sedaj je gotovo, da je opozicijski blok razpadel. — V osrednji kombinaciji stoji zopet nov kabinet Pasić. Mladoradikalci pa zahtevajo slej ko prej, da naj vodi nove volitve mladoradikalni kabinet.

Belgrad, 8. junija. Ministrska kriza še ni rešena. Opozicija je bila včeraj pri kralju v avdijenci. Opozicijski kabinet velja za nemogoč.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 8. junija. Zedinjeni socialisti in kmečka zveza sta predložili v sobranju interpelacijo, v katerih zahtevata pojasnil, zakaj se vlada ni obrnila za posojilo na Francosko in ali bo imelo najetje posojila v Nemčiji za posledico izpremembo smeri bolgarske politike.

Sofija, 8. junija. V petkovi seji bolgarskega sobranja je govoril vodja narodne stranke poslanec Todorov o volitvah v okraju Ruščuk ter je povedal, da so turški konzuli na povelje iz Carigrada agitirali za vlado, kar je izzvalo pri večini silno ogorčenje. Neki poslanec mu je zaklical: »Vi ste sin izdajice, Vi nimate pravice govoriti. Ze zdavnaj bi bili morali izvršiti samomor!« Todorov mu je zalučal v obraz psokvo. Prišlo je skoro do pretepa. Predsednik je moral sejo suspendirati. Po zopetni otvoritvi seje se je izrekla Todorovu graja.

Grška.

Atene, 8. junija. V najkrajšem času bodo pogajanja med grško vlado in Zedinjenimi državami glede nakupa obeh ameriških dreadnoughtov »Idaho« in »Mississippi« končana.

Italija kupuje otoke.

Atene, 8. junija. Z Rodosa poroča, da hoče kupiti Italija neobljubljeni otok Aikonyssos ob azijski obali ob sedanega posestnika, nekega Grka za 20.000 turških funtov.

Gospodarstvo.

— Tečaj zavoda za pospeševanje obrti za krojače in čevljarje v Kranju in Žirih. Tečaj za krojače v Kranju se bo vršil od 30. junija ter bo trajal približno 4 tedne. Vodi ga bo strokovni učitelj zavoda za pospeševanje obrti, krojaški mojster Jernej Ložar, ki je vodil z uspehom že tudi več sličnih tečajev v Ljubljani. Podučevalo se bo pol dnevo tako, da se bodo mogli udeleževati pouka tudi obrtniki iz okolice. Prijave naj se vložijo v čim najkrajšem času pri zadrugi rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju.

— Tečaj za čevljarje v Kranju se bo vršil od 10. avgusta do 12. septembra. Nastavil se je namenoma v Kranju, da se omogoči udeležba obrtnikov iz Škofje Loke in Trziča, ker je čevljarska obrt povsodi dobro zastopana. Vodi ga bo strokovni učitelj dunajskega obrtno - pospeševalnega urada gosp. delovodja Fr. Kumeršek, ki poučuje tudi v vzornih obratih tega urada. Udeleženci lahko pričakujejo od tega izvežbaneg mojstra, da bodo v tečaju, v katerem se bo tudi praktično delalo, dobro izpopolnili svoje znanje, za katerim morajo stremeti, če se hočejo obdržati kljub tovarniški konkurenci. Prijave sprejema istotako omenjena zadruga v Kranju in je samo še nekaj mest prostih.

— Tečaj za čevljarje v Žirih se bo vršil od 6. julija do 2. avgusta ter ga bo vodil istotako strokovni učitelj gosp. Franc Kumeršek. Ta tečaj ima za obstoj in napredek v Žirih in okolici danes še zelo cvetoče čevljarske obrti dokaj pomena. Priglasje sprejema tako čevljarska gospodarska zadruga v Žirih, kakor tudi zadruga rokodelskih in dopuščenih obrtov v Žirih, ki vodita skupne priprave za tečaj. Za vse navedene tečaje se lahko priklasi ustmeno ali pismeno tudi v pisarni zavoda za pospeševanje obrti. Obisk v vseh tečajih je brezplačen, plačati je le 10 K položnine, iz katerih se pokrijejo stroški za potrebščine v tečajih in učila. Po možnosti se bo v vseh tečajih pridelil tudi knjigovodski pouk, katerega se bodo lahko udeleževali tudi taki, ki se niso priklasili za obisk strokovnih tečajev. Po en tečaj za krojače in krojačice bo priredil zavod za pospeševanje obrti tudi v letošnji poletni sezoni v Ljubljani in naj se prijave pošljejo v najkrajšem času, ker se pozneje ne bo mogoče več nanje ozirati. Vsem udeležencem zavodovih tečajev, ki ne stanujejo na mestu tečaja in se žele voziti po državni železnici, lahko oskrbi zavod polovično vožnjo, če ne zna razdalja več kakor 50 km in da se vozijo v tečaj vsaj štirikrat na teden. Zahtevo za polovično vožnjo je sporočiti zavodu najmanj 10 dni pred začetkom tečaja, da je mogoče še pravočasno oskrbeti izkramica.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca maja 1914 sledeče prispevke i. s.:

I. Prispevki iz nabiralnikov.

Podružnica Opatje selo 13 K 44 vin.; podružnica Mokronog i. s. I. Majcen 1 K 79 vin., M. Stepic 4 K 38 vin., P. Strel 1 K 35 vin., A. Žalpah 5 K 51 vin., Mervelj 16 K 20 vin., I. Deu 5 K 10 vin., skupaj 34 K 33 vin.; podružnica St. Peter pri Gorici i. s. Hmeljak 11 K 10 vin., Černic 3 K 04 vin., Furlan 4 K, Mervič 2 K 35 vin., skupaj 20 K 49 vin.; podružnica Lonjer i. s. Kljudin 4 K 30 vin., Ferljuga 52 vin., konsumno društvo 8 K 43 v., Župan 4 K 20 vin., skupaj 17 K 45 vin.; L. Cvetnič, Spodnja Šiška 1 K 30 vin.; Remic - Zagradišnik, Nova Štifta, 3 K; moška podružnica Kranj i. s. Geiger 29 K 76 vin., Jäger 6 K 20 vin., Joštar 5 K, Jereb 8 K 68 v., Jeretič 6 K, Pogačnik 13 K 40 vin., Bedenek 1 K 30 vin., Triglav 1 K 42 vin., Rebolj 1 K 74 vin., Stara pošta 6 K 60 vin., Nova pošta 4 K 20 vin., skupaj 84 K 30 vin.; podružnica Borovnica 14 K 32 vin.; podružnica Dol pri Hrastniku i. s. Dolinšek 6 K 30 vin., Peklar 8 K 47 vin., Gnuš 2 K 85 vin., skupaj 17 K 62 vin.; Fr. Pungartnik, Lukovica, 6 K 87 vin.; Fr. Keršič, Trst, 20 K + 23 K = 43 K; D. Lesjak, Ruše, 12 K + 4 K 40 vin. + 11 K 17 vin. = 27 K 57 vin.; podružnica Divača i. s. M. Sušova 18 kron, I. Obersnel 1 K, Rebec 1 K, A. Obersnel 1 K 70 vin., Ivanka Ditrli 1 K 80 vin., T. Perhavecva 16 K, Baraka 1 K 60 vin., F. Lasnik 3 K 68 v., skupaj 44 K 78 vin.; B. Rus, Grosuplje, 9 K 80 vin.; V. Ogorelec, Škofljica, 10 K 76 vin.; Al. Suc, Pliskovica, 6 K; trnovsko župnišče, tu, 11 K; gostilna Narodni dom, Maribor, 22 kron; J. Stritar, Sv. Križ, 9 K; Ivank Lenassi, Logatec, 11 K 41 vin.; gostilna Cunder (pri Perlesu), tu, 50 kron; gostilna Cunder na Ježici 17 kron; podružnica Podgora 6 K 20 v.; podružnica Vransko i. s. Košenina 10 K 80 vin., König 2 K 32 vin., skupaj 13 K 12 vin.; E. Oman, Begunje i. s. Stroj 67 vin., Avsenek 2 K, skupaj 2 K 67 vin.; gostilna Roš, Hraštink, 13 K 87 vin.; M. Lončar, Tržič, 8 K 66 vin.; Vida Picek, Ribnica i. s. Picek 4 K 20 vin., J. Klun 80 vin., A. Podboj 4 K, Göderer - Mikl 1 K, Lovšin 60 vin., A. Arko 2 K 90 vin., M. Klun 10 K, Pakiz 80 vin., skupaj 24 K 30 vin.; gostilna Freljih, Št. Rupert, 11 K; kavarna Central, Gorica, 28 K 30 vin.; okrajna posojilnica Ormož, 12 K; A. Amf, Sežana, 8 K 40 vin.; gostilna Muha, Lokey, 8 K 50 vin.; Ant. Plesničar, Ravna i. s. Rijavec 3 K, Plesničar 8 K 48 vin., skupaj 11 kron 48 vin.; J. Osterman, Deskova vas, 47 vin.; gostilna Mantua, Vrhnika, 10 K 39 vin.; G. Janežič, Slov. Bistrica i. s. hotel Avstrija 14 K, gostilna Novak 11 K, skupaj 25 K; gostilna Seršen, Ljutomer, 18 K; gostilna Konšek, Trojane, 16 K 80 vin.; igralno omizje pri Čončku, Spodnja Šiška, 13 K; Zorka Ostan, Bovec, 42 K; hotel Juvančič, Zidani most, 50 K; Koširjeva restavracija, Tacen, 6 K 15 vin.; podružnica Rajhenburg-Videm 56 K 84 vin.; F. Oset, Trbovlje i. s. Trbovc 71 vin., Prelogar 52 vin., Moll ml. 2 K, Kramer 2 K, Poček 41 vin., Müller 66 vin., Mahkovec 80 vin., Pust 1 K 73 vin., Ocepek 2 K 10 vin., Grebenc 4 K 35 v., Volker 3 K 71 vin., Forte 25 K, Goropevšek 4 K 17 vin., Počivavšek 9 K, Sušnik 54 vin., Pinterič 4 K 70 vin., Malgaj 13 K, Letnik 9 K 50 vin., dr. Jamar 5 K, skupaj 77 K 03 vin.; A. Urbančič, Catež, 21 K; Jos. Komljanec, Ptuj i. s. Brendič 7 K 24 vin., Lenart 4 K 10 vin., Zupančič 1 K 94 vin., Mahorič 1 K 52 vin., narodna čitalnica 68 vin., Muršec 47 vin., skupaj 15 K 95 vin.; Malčka Golob, Vurberg, 1 K 08 vin.; igralno omizje pri Čončku, Spodnja Šiška, 8 K; Jebačin, tu, 15 K.

II. Prispevki podružnic.

Kranjska: Borovnica 29 K; Ljubljana, šentjakobsko - trnovska, moška, 501 K 62 vin.; Ribnica, ženska, 2 K 70 vin.; Mokronog 118 K; Kranj, moška, 170 K + 100 K = 270 kron; Stari trg 20 K; skupaj 941 K 32 vin.

Štajerska: Sv. Ana, M. Snežna in okolica 14 K; Maribor, ženska, 10 K 40 vin. + 150 K = 160 kron 40 vin.; Maribor, moška, 15 K 65 vin. + 100 K = 115 K 65 vin.; Ponikva 11 K 76 vin.; Vransko 120 kron + 24 K = 144 K; St. Pavel, ženska, 55 K; St. Janž in Meža 25 K; Rajhenburg - Videm 40 K 76 vin.; Gradec, ženska, 75 K 44 vin.; skupaj 642 K 01 vin.

Primorska: Opatjeselo 112 kron; St. Peter pri Gorici 88 K 47 v.; Kobarič 90 K; Lonjer 70 K 40 vin.; Briška 6 K; Skedenj 100 K; Pliskovica, Glabrova in Veliki Dol, 15 K; Ajdovščina, moška, 3 K + 30 K 19 vin. = 33 K 19 vin.; Podgora 149 K 50 vin.; Selo, Vrtovin in Gatača 4 K

Kolonia 66 K; Št. Andrež 50 K; Bazovica 100 K; Sv. Lucija 20 K; Gorica, ženska, 230 K; skupaj 1164 K 75 vin.

III. Zbirke časnikov.

»Slovenski Narod« tu, 230 K 76 vin.

IV. Zbirke Slovencev v Ameriki.

T. Juvančič in E. Humer, New York, 23 K 20 vin.

V. Prispevki od družbinega blaga.

Kolinska tovarna, tu od družbine kave (cikorijske) 1000 K.

VI. Prispevki za obrambni sklad.

Neimenovan 200 K; M. Lj. Novak, Gradec 8 K; neimenovan Sv. Križ 10 K; igralno omizje pri Mraku, tu 12 K; dr. Cerkov obrambni kamen v Ljubljani 4 K 28 v; kamen jugoslovanskega dijaštva 15 K + 11 K 54 v = 26 K 54 v; omizje samcev pri Zlati kapli, tu 6 K 96 v; m. podr. Kranj 7 K 20 v; Anton Gnus, Dol 40 kron; gubernija Zaplotnikov pri Moharju v Sp. Šiški 200 K; podružnica Rajhenburg - Videm 100 K; dr. Jenko iz L. 200 K — skupaj 814 K 98 v.

VII. Razni prispevki.

Notr. posojilnica v Postojni 50 kron; Ferdo Strubelj, Sv. Log, nabral v veseli družbi 10 K; Fr. Skof, Divača, pri novačenju enega »fejstega« fanta 5 K; V. Z. bivši član slov. beljaškega omizja 1 K; županija Velikoprepič 20 K; volilo Fran Repiča, Ptuj 35 K 47 v; okr. posojilnica v Ljubljani 30 K; Marjeta Prijatelj, delavka v tobačni tovarni, tu 10 K; J. Velkavrh, tu 3 K; Anton Godec, Limbuš, v spomin ustol. zadnjega slov. koroskega vojvode 10 K; Prva češka zavar. v Trstu, zavarovalnino po pok. Alojzij Žiher 487 K 44 v; društvo za zavarovanje kapitalov in dohodkov »Pražna«, darilo 50 K; M. Marinček, Tržič 5 K 07 v; Iv. Vrhovnik, tu, mesto venca pok. V. Holzu 10 K; glavna hranilnica in posojilnica v Št. Lenartu 20 K; prof. dr. J. Magiera, Krakov, namesto venca pok. dr. Dermoti 10 K; Rajko Dolinšek, Gradec 4 K; J. Filipič, Ločnik 5 K; D. Kotnik, Idrija 4 K; Al. Hudovernik, tu nabral nar. davka 20 K; J. Kenda, Mokronog — Mokronoški kvintet v spomin ž gospe Amalije pl. Pevec iz Mirne 25 K; Drago Očepek in Marica Pintar, Dol, nabrala ob priliki izleta 5 K 08 v; ob priliki poroke Jakoba Korenjaka z Elizabeto Delejevo nabrala 9 K; dr. V. Kukovec, Celje, kaz. poravnava J. R. — Lj. S. 5 K; neimenovan 4 K; Drag. Rudeš, Koper 2 K; rodbina Pestovšek, Slivnica, mesto venca pok. Matildi Lah 8 K; J. Pečnik, Kapele, vesela družba Hrvatov in Slovencev v gostilni Sorčič 6 K 20 v; mestno županstvo v Metliki 20 K + 10 K = 30 kron.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. junija: Neža Frondoni, mestna uboga, 87 let, Japljeva ulica 2. — Pavla Lapajne, krojačeva hči, 5 mesecev, Strelška ulica 15. — Franciška Rupnik, žena računskega podčastnika, 33 let, Sv. Florijana ulica 34. — Artur Mühleisen, zasebnik, 74 let, Dunajska cesta 36. — Ivan Bramor, delavec, 56 let, Tržaška cesta 15.

Dne 6. junija: Fran Kovčič, čevljar, 22 let, Radecka cesta 9.

V deželni bolnici:

Dne 3. junija: Juri Peternel, trgovec, 63 let. — Vera Vojska, hči plesarskega mojstra, 3 leta.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

V znamenju loterije živimo in vse drvi za glavnim dobitkom! Nekateri dobe, drugi zgube. Zadnjih je ševeda neprimerno več, kot prvih. Komur je za denar vseeno, ta bo ostal pri loteriji, komur pa je njegov denar drag, ta naj čita sobotni oglas glavnega zastopstva srečkovnega oddelka Češke industrijske banke, glasom katerega z nakupom dobrih vrednostnih srečk zamore obogateti, na vsak način pa mu je zajamčen za vsako srečko po najmanj en dobiček, trajna vrednost srečk in s tem tedaj varnost za srečko izdanega denarja. Ker so za naročnike srečk določene tudi nagrade in premije, je marsikomu dana prilika, dobiti poleg izbornih vrednostnih srečk tudi še velik ali pa ves del zanje izdane kupnine nazaj. Ponudba je vseskozi poštna in se tedaj sama od sebe priporoča. Ker se prihodnje žrebanje vrši že v prihodnjih dneh, pišite še danes po pošti, ki vam ga takoj brezplačno pošlje: Srečkovno zastopstvo, Ljubljana 1.

Na zdravje! bralcev ponavljamo: pristni dobitke oboje preizkušeni reelni sredstvi: Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z oblastveno naravno besedno znamko »Elsa - fluid« in prebavo pospešujoče želodčno sredstvo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno varnostno besedno znamko »Elsa kroglice«, ako svoje naročilo naslovite tako - le: Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 238 (Hrvatsko). Ti iz prirodnih zdravilnih rastlin napravljeni izvrstni domači sredstvi sta tudi ceno. — 12 malih ali 6 dvojnatih ali 2 specijalni steklenici Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esenčnega fluida stane franko na vse kraje 5 kron, medtem ko stane 1 zavitek s 6 steklenicami Fellerjevih pristnih rabarbarskih kroglic z znamko »Elsa kroglice« franko na Vašo pošto za 4 K.

Lilijaskomlečno milo s konjičkom

Bergmanna & Co., Dečin na Labi

je vedno bolj priljubljeno in razširjeno sprito svojega priznanega učinka proti pegam in njega dokazane neprekosljivosti za racionalno gojenje polti in lepote. Na tisoče priznanih pisem. Mnogo odlikovanj. Pozor pri nakupu. Pazite izrecno na označilo »konjiček« in na polno firmo! Po 80 h v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako je Bergmannova lilijaska krema »Manera« (70 h lonček) čudovita za ohranitev nežnih damskih rok. 954

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 8. junija 1914

Naložbeni papirji.	Denar	Blagov
4% majeva renta	81-10	81-30
4-20% srebrna renta	84-35	84-55
4% avstr. krona renta	81-45	81-65
4% ogr. krona renta	79-95	80-15
4% kranjsko dež. posojilo	—	89-—
4% k. o. češke dež. banke	85-75	86-75

Srečke.

Srečke iz l. 1860 1/2	425-—	435-—
„ 1864	675-—	685-—
„ tiske	285-50	295-50
„ zemeljske I. izdaje	281-50	291-50
„ II.	238-50	248-50
„ ogrske hipotečne	225-75	235-75
„ dun. komunalne	469-50	479-50
„ avstr. kreditne	483-—	493-—
„ ljubljanske	57-25	61-25
„ avstr. rdeč. križa	49-50	53-50
„ ogr.	28-70	32-70
„ bazilika	24-25	28-25
„ turške	212-—	215-—

Dolnice.

Ljubljanske kreditne banke	399-—	400-—
Avstr. kreditnega zavoda	602-50	603-50
Dunajske bančne družbe	505-—	506-—
Južne železnice	88-50	89-50
Državne železnice	685-25	686-25
Alpine-Montan	775-25	776-22
Češke sladkorne družbe	280-—	284-—
Živnostenske banke	264-50	265-50

Valute.

Cekini	11-41	11-45
Marke	117-80	118-—
Franki	96-05	96-25
Lire	95-70	95-90
Rublji	251-75	252-75

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 8. junija 1914.

Termin.

Pšenica za oktober 1914	za 50 kg	13-11
Rž za okt. 1914	za 50 kg	9-68
Oves za oktober 1914	za 50 kg	7-91
Koruzi za julij 1914	za 50 kg	7-69
Koruzi za avgust 1914	za 50 kg	7-83

Meteorološko poročilo.

Vikina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

mj	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
6.	2. pop.	726-7	9-3	p. m. jvzh	dež
„	9. zv.	728-3	8-4	sr. jvzh.	oblačno
7.	7. zj.	729-6	10-4	sr. jvzh.	—

„	2. pop.	729-6	18-3	sr. jvzh.	del. jasno
„	9. zv.	729-5	12-4	sk. oblac	—
8.	7. zj.	727-5	11-2	brevetr.	oblačno

Srednja temperatura sobote 8-3°, norm. 16-7°; nedelje 13-7°, norm. 16-8°. Padavina v 24 urah 7-7 mm in 0-0 mm.

Zahvala.

K nenadomestni izgubi naše iskreno ljubljene soproge, matere, gospe

Frančiške Rupnik

se za vse blage dokaze iskrenega sočutja tem potom kar najtopleje zahvaljujemo. 2248

Posebna zahvala pa bodi izrečena vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev ter vsem, ki so blago pokojnico v tako obilnem številu spremili do preranega groba.

LJUBLJANA, 8. junija 1914.

Zahvala rodbina.

Brez vsakega posebnega obvestila.

Tužnim srcem naznanjajo podpisani v svojem in v imenu vseh sorodnikov žalostno vest, da je njih ljubljena mati, ozir. stara mati, sestra, teta in tašča, gospa

Josipina Rotter

vdeva c. kr. davkarja

danes dne 8. junija ob 1. uri popoldne po kratki a mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče v 73. letu svoje dobe mirno v Gosposodu zaspala. 2252

Telesni ostanki drage rajke se bodo dne 10. junija ob 4 uri popoldne v hiši žalosti Čopova ulica št. 19 blagoslovili ter na pokopališču Sv. Križa položili k večnemu počitku. Maša zadušnica se bode brala dne 12. junija ob pol 8. uri dopoldne v cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, dne 8. junija 1914.

Adalbert in Brunon Rotter sinova. Evgenija Šubic, Emma Achtschm, in Kornelija Willman roj. Rotter, hčere.

Kolesarji! 1845 Kolesarji!

Klobočevinaste prevleke

na sedlih odine zabranijo trganje in svetlikanje obleke. Udobno in hladno sedenje! Prospekt pošlje A. Obreza, tapetnik, L. ubljana, Selenburgova ulica 1.

Stalni 2200

krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Urarski pomočnik

samostojen delavec, se sprejme takoj proti dobremu plačilu pri Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9. 2251

Kupi se v ljubljanski okolici

mala hišica z vrtom.

Posredovalci izključeni. 2250

Dopisi na upravništvo »Slov. Naroda« pod „A. Z. 26“.

Kazensko-pravni red

z dne 23. maja 1873 št. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajajočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Zbirka

avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 drž. zak. z dodanim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vin.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Marija Pauer in Franja Perhave naznanjati vsem sorodnikom znancem in prijateljem z neotolažnim srcem, da je po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi, preminila ljubljena mati, ozir. stara mati, sestra, teta, gospa

Marija Čič

v soboto 6. junija ob 8. uri zvečer v 76. letu svoje starosti. Pogreb nepozabne bo v ponedeljek ob 5. uri iz hiše žalosti Sv. Petra cesta 48. na pokopališču k Sv. Križu v rodbinsko grobnico. Sv. maša se bode služila v župni cerkvi sv. Petra. Priporočamo jo v blag spomin. 2241

LJUBLJANA, dne 8. junija 1914.

Žalujoči ostali.

Posebne parte se ne izdajo.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opotov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje Narodna knjigarna v Ljubljani.

Cena: 1/2 steklenica K 1-20, 1/1 steklenica (zadostna meseca) K 2-—.

Odor

Odol dosledno rabi vsak dan, po naših današnjih vednostih kar najbolje neguje zobe in usta. Najboljša ustna voda.

Rudivoj Maslè

c. kr. poštni uradnik

Josipina Maslè roj. Ahlin

posestnica

—*— perečena. —*—

Ljubljana, 7. junija 1914.

2246

Dirka K. S. K. Mirija Kranj-Ljubljana 7. junija 1914.

Gorčeva kolesa

PRVA

dospela na cilj.

A. Gorec, Ljubljana,

specijalna trgovina s kolesi, pnevmatiki in deli, Marije Terezije cesta 14 (Novi svet, nasproti Kolizeja).

Sukno, volneno blago, vse vrste perilno blago, šifoni, preproge, odeje, zastori in izvrstno gotovo možko perilo se dobi po najnižjih cenah
v manufakturni in modni trgovini

J. KOSTEVČ

Ljubljana,
 Sv. Petra cesta 4.

Oglejte si
 zalogo ali
 zahtevajte
 vzorce.

Sprejmeta se tako 2223

2 kleparska pomočnika

galanterijske in stavbne stroke v trajno delo. Plača po dogovoru.

Frano Rozin-Tomšo, klepar in krovec, Železniki, Gorenjsko.

Prodajalka

stara 22 let, izučena v trgovini mešanega blaga, želi prenesti službo. Najraje pa nastopi mesto na Kranjskem ali Štajerskem. Gre tudi na deželo v boljšo trgovino. Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

TRGOVEC

35 let star, v vseh strokah trgovinstva izurjen, želi prevzeti zastopstvo piva, vina, pohištva itd. tudi kot vodja filijalne trgovine ali poletnik, kompanjon itd. Vstop 1. sept. ali pozneje. Kavcija na razpolago. Ponudba resna. Ozira se le na prva hiša. 2204

Dopisi naj se pošljejo pod »Zastopnik 35« na upravništvo »Slov. Naroda«.

Samostojna

prodajalka

za trafiko s kavcijo se sprejme.

Oferti s fotografijo, katera se takoj vrne, pod naslovom »Tako 35« na upravn. »Slov. Naroda«.

2235

Ženitna ponudba.

Mlad, soliden trgovec z dobro idočo trgovino v lepem kraju na Štajerskem, želi v surho ženitve znanja z gospodično, ki bi imela veselje do trgovine in nekaj tisoč kron premoženja. 2244

Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, na upravn. »Slov. Naroda« do 20. t. m. pod šifro »Sreča 1914«. Javnost zaiamčena.

Preda se posni lepo 2176

posestvo

na krasnem kraju, lep razgled, z dobro pitno vodo iz studenca, ki izvira le malo proč od hiše, pripravno za letovišče ali za človeka, ki je v pokoju in rad živi v lepem, mirnem kraju. Oddaljeno od Ljubljane kakih 13 km ob dol. železnici. Hiša z 2 sobama po 25 m², kuhinja, klet, hlev za 3 živine, 1600 m² sežnjav sadnega vrta. Resni kupci se tudi lahko ogledajo, seve da je tudi hiša od znotraj v najlepšem stanu. Naslov gospodinje pove uprav. »Slov. Naroda«.

TOVARNA ZAMAŠKOV
 JELAČIN & KO
 LJUBLJANA

NAJSOLIDNEJŠA in NAJCENEJŠA
 POSTREŽBA ELEKTRIČNI OBRAT.
 DIREKTI UVOZ PROBKOVINE
 iz ŠPANJE in PORTUGALSKE.
 ZAHTEVAJTE VZORCE!

LJUBLJANSKI ZVON

Mesečnik za književnost in prosveto.
 Letnik XXXIV. (1914).

„LJUBLJANSKI ZVON“ izhaja v vsakih po enkrat na mesec ter stane na leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h četrt leta 2 K 30 h, za vse naročnike deželo po 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 30 h.

„Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Postrežba točna! Cene solidne!

Prva največja domača in eksportna tvrdka!

Zalagatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd.

Glavni zastopnik največjih tovarn ur v Sviči

Priporočane najboljše

švicarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd.

Najbogatejša zaloga briljantnih in drugih prstanov, ukanov, veriž, zapetostni itd. Namizno orodje. — Krasni nastavlji iz srebra itd. itd.

„Najnovejši cenik brezplačno.“

Dečka

iz boljše rodbine, ki ima veselje do trgovine, z nekaj razredi ljudskih šol in dobri izpričevali, sprejme Josip Verbič, trgovina z mešanim blagom v Ilirski Bistrici. 2229

Rimske toplice

„pri Tržiču (Monfalcone).“
 Sezija od 1. junija do konca septembra. Na novo prirejene in povečane vroče brome in klornatrijske toplice. Enakomerna toplota 38°–40° in naravne glinske kopeli, analizirane od dvornega svetnika prof. dr. E. Ludwiga ter od njega in najslavnejših zdravnikov Dunaja, Prage, Gradca in Trsta najtopleje priporočene proti bolezni ischias, kroničnemu in hudemu revmatizmu v sklepih in mišicah, živčnim boleznim vsake vrste, ter kožnim in ženskim boleznim. — Pojasnila daje radovoljno uprava.

Mlajši 2215

stavbni tehnik

se takoj sprejme. — G. Pontello, Ljubljana, Slomškova ulica 12.

Sprejme se tako

kleparski pomočnik

pri Francu Langerholz, kleparski mojster Logatec, Notranjsko.

Najcenejši nakup

otroških vozičkov

pri trdki

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13–18.
 Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Modni salon
Stuchly-Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3
 Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst najfinišne in najmoderneje

damске in otroške slamnike kakor tudi športne čepice

po znano nizkih cenah.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 208 Cene brez konkurence!

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1914.

Postaja: Ljubljana glavni kolodvor.
 Odhod.
 6-00 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.
 6-51 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Trst, Gorico itd. (Od 31. maja ob nedeljah in praznikih od 1. julija Ljubljana gl. kolodvor. — Jesenice vsak dan; od 15. julija do inkl. 15. septembra Radeče-Bela peč Trbiž vsak dan.)
 8-05 dopoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bubenjarcje (od Novega mesta naprej od dne otvoritve).
 9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inmost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) (direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.)
 11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
 12-52 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bubenjarcje. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve).
 1-55 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).
 3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.
 6-30 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inmost, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.
 6-35 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Črnomelj, Metlika, Bubenjarcje. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve).
 9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bubenjarcje. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve).
 10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inmost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.
 Prihod.
 7-35 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Linca, (Londona) Vllissingen, Monakovega, Solnograda, Inmosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.
 8-56 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfova, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.
 9-52 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inmosta, Beljaka.
 10-55 dopoldne. Osebn. vlak iz Straže-To-lic, Novega mesta, Grosupljega (od otvoritve) Bubenjarcje, Metlika, Črnomlja.
 11-16 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.
 2-35 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, in (od dne otvoritve naprej) Bubenjarcje, Metlika, Črnomlja.
 4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste Beljaka, Tržiča, Kranja.
 7-53 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).
 8-20 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.
 9-23 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, in (od otvoritve naprej) Bubenjarcje, Metlika, Črnomlja.
 11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.
 Postaja: Ljubljana gl. kolodvor.
 Odhod na Kamnik: 7-40, 11-30, 3-12, 7-12, (11-20 ob nedeljah in praznikih).
 Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-12, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLJE, KOROŠKO.

LOVSKE PUŠKE-STRELJIVO. POPRAVILA. REVOLVERJI. ITD. ITD.
 „CENIK 1914.“

Rudolf Šegula

Adela Šegula roj. Hribar

— poročena. —

2227

Zidani most

7. junija 1914.

Litija

Najboljše švicarske vezenine.

Največja izbira namiznih garitur.

Najboljše platno v vseh širjavah.

Perilo za dame in gospode po meri.

:: TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE ::

1358

Centrala: Ljubljana, Poljanska cesta št. 3 — Podružnice: Gorica, Trst, Zagreb.

Beton * železobeton
 * mostovi * stropi
 dvorane * zaziidki
 .... turbin. ....

Strokovna izvršitev
 vseh vrst načrtov *
 prevzetje zgradb *
 : tehnična mnenja.

Vodovodi * električne centrale * turbine * mlinci * žage *
 .... opekarne in ....

moderne apnenice.
 ***
 Obisk strokovnih inženirjev na željo.

Nizke cene!

Kupujte in naročajte suho, modno blago, perilo i. dr. pri

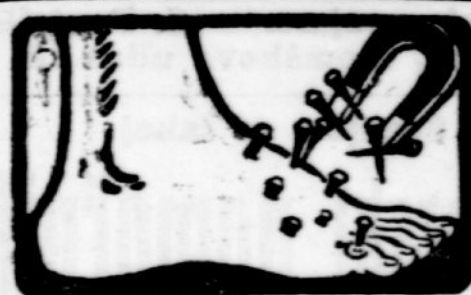
Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4

&

Vzorec zavarovan.

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „**Ria balsam**“ Vaših kurjih oči, bradavice, otiščancev v 3 dneh ne odstrani brez bolečin. Cena lončku z garancijskim pismom K 1—, 3 lončki K 2-50. Na stotine zahvalnih in prizn. pisem. **Kemeny, Kaschau (Kassa)** 2185 t. Postfach 12 736 (Ogrsko).

Pozor klobučarji!**Pozor klobučarji!****Odda se v najem lokal**

v katerem se nahaja že 30 let stara trgovina s klobuki, kakor tudi delavnica z vsem orodjem za klobučarsko obrt in ena soba s kuhinjo. 2102.

Makso Rojc, Kamnik št. 12.**PETROVE KAPLJICE**

Preizkušen in izvrsten lek proti akutnim in kroničnim boleznim želodca, črev, jeter, ledic in vranice. Petrove kapljice so sestavljene iz zeliščnih sokov, ki blagotvorno delujejo na prebavila. Vsakemu pomagajo proti slabi prebavi, bolečinam, kroničnemu kataru želodca in črev. Umirujejo živce in krepe ves organizem. **Petrove kapljice** so zakonito zavarovane in se razpošiljajo na vse strani sveta. Steklenica stane 50 vin., 12 stekl. 5 K, 24 stekl. 10 K.

Dobiva se v lekarni pri sv. Petru

FR. SULLER, Zagreb, Vlaška ulica št. 91

kakor tudi v vseh drugih lekarnah. 1659

Za sv. Petra.

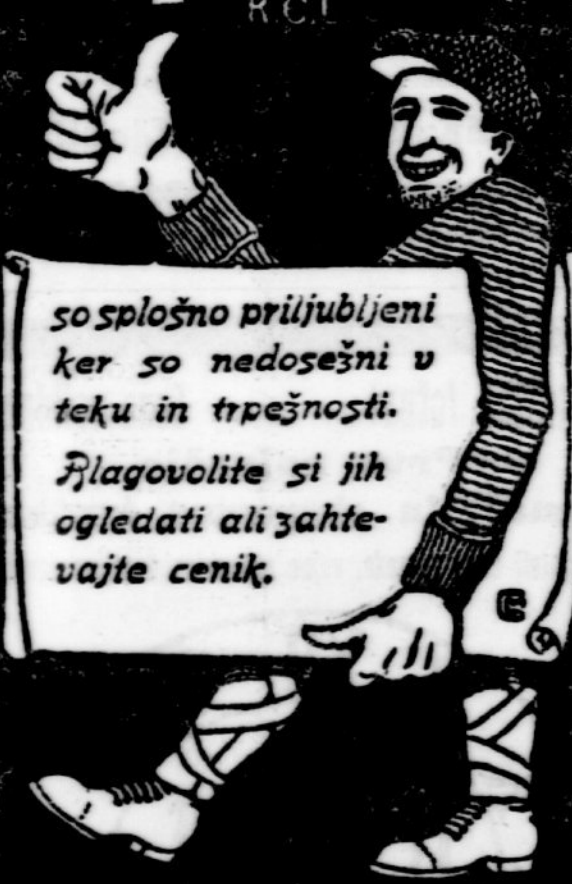
Za veselice

Ljubljanski orkester se priporoča vsem cenj. gostilničarjem in društvom za obila naročila. Pojasnila daje **J. Vorstovšek**, Krakovska ulica št. 9, Ljubljana.

Kavarnavso noč
odprta**LEON**

Gostilna

Florijanska ulica št. 6.

KINTA**Karel Čamernik & Ko.**

Specijalna trgovina s kolesi, avtomobili, motorji in posam. deli
Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana

Dunajska cesta št. 9—12.

Novo!**Novo!****Zaloga pohištva „Javor“**

Ljubljana, Rimska cesta 16
priporoča slav. občinstvu svoje izdelke ter izvršitev vseh mizarških del kakor opravo hotelov, prodajalen, izložb, vsa stavbna dela i. t. d. 1550

Domače podjetje z mehaničnimi delavnicami.
Najnižje cene! Točna postrežba!

V skladišču blaga**Malvina Weisz**

Ljubljana, Selenburgova ul. 1, nasproti „Kazine“

1 komad rjuha, 2 m dolga, brez šiva	K 1-96
1 komad namizni prt s 6 servijeti	1-96
1 komad mizni prt iz damasta (bel)	1-96
3 komadi brisače, izvrstne	1-96
6 komadov platnenih prtov za steklenino	1-96
1 komad klotasto spodnje krilo s svilenim leskom	1-96
6 parov ženskih (dolgi) ali moških (kratki) nogavic	1-96
12 komadov moških in ženskih in moških žepnih robcev	1-96
1 komad moška srajca (bela ali barvasta)	1-96
1 komad spodnje hlače iz kepra, francoskega fazona	1-96
2 komada moške spodnje hlače, kratke iz zefirja	1-96
1 komad ženska srajca s trakom obrobljena ali vezena	1-96
1 komad ženska srajca iz šifona	1-96
1 komad ženske hlače iz šifona z volanom	1-96
1 komad ženski reformni predpasnik iz kretona	1-96
2 komada moderčkov (šifon), lepo nakinčanih	1-96
1 komad predpasnik iz klotja, olepšan v vsakršnih fazonah	1-96
1 komad povojna blazina s trakovi in vezeninami	1-96
1 komad svilen šerpa ali ruta	1-96
2 komada platnene blazine s franžami za divan	1-96
1 komad svilen robec (ruta) prima	1-96
1 komad moška nočna srajca, prav velika	1-96
1 komad predpasnik iz listra, prav velik	2-90
1 komad šal	2-50
1 komad bluza za izhod	1-96
12 komadov brisalk za prah	1-96

Naročila iz dežele se pod 10 kron ne pošilja.

Pošilja se tudi po poštne povzetju,
ako blago ne ugaja, se denar vrne.

2187

Stalne cene. Proti gotovini.

1329

Modni salon**Joane Schiller, So. Petra cesta 29**

priporoča veliko izbero izgotovljenih dunajskih
damskih in dekljskih slavnikov
... praznih oblik in nakita. ...

Vsled najvišjega odobrenja Njegovega ces. in kr. apostolskega Veličanstva

30. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija obsega 21.146 dobikov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša

200.000 kron.

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 2. julija 1914. Srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju III., Vordere Kollamtsstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, po menjalnicah itd.; igralni načrti za kupovalce srečk zastoj. — Srečke se dopoljuje poštne proste.

Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterij. (Oddelek za dobrodelne loterije).

1494

Tihopisni stroj (najnov. model)

„L. C. Smith & Bros“

je najpopolnejši in najboljši.

10 letno funkcijsko jamstvo.

Ugodno plačevanje v obrokih.

Stari stroji drugih sistemov se

vzamejo v plačilo. Brezobvezno razkazovanje. Prospekt zastoj in franko.

THE REX CO., LJUBLJANA,

Selenburgova ulica št. 7. — Telefon št. 38.

Zastopstvo pisalnih strojev „UNDERWOOD“ in „CORONA“.

Zaloga vseh potrebnih za pisalne stroje.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalka v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

Zivahna zveza z Ameriko.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje
(rente, zastavna pisma, delnice, srečke
itd.) — Valute in devize. — Promese
k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice
ter na žire in tekoči račun. 203
Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.
Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskompтира: menice, devize in fakture.
— Zavarovanje vredn. papirjev proti
kurzni izgubi. — Revizija žrebanja
srečk brezplačno. — Rembours-kredit.
— Borzna naročila. — Inkaso.